

Błogosławiona rodzina Ulmów. Pierwsza taka beatyfikacja w historii

Do szeregu błogosławionych Kościoła katolickiego w niedzielę, 10 września, została wyniesiona rodzina Ulmów — Polaków, którzy dali w okresie próby przykład skrajnego poświęcenia.

Pomimo groźby kary śmierci udzielili oni schronienia dwóm żydowskim rodzinom, ponosząc z rąk niemieckich okupantów cenę najwyższą. Msza beatyfikacyjna Józefa i Wiktorii Ulmów oraz ich siedmiorga dzieci odbyła się w niedzielę w Markowej, gdzie Ulmowie w 1944 r. zostali zamordowani. Nabożeństwu przewodniczył wysłannik papieża, prefekt Dykasterii Spraw Kanonizacyjnych kard. Marcello Semeraro.

»6-7

Fot. Grzegorz Jakubowski, KPRP

Samochód dla hospicjum: „Czujemy wdzięczność...” »12-13

30-lecie „Elipsy”: wychodzić ze sztuką do odbiorcy »18-19

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

 Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt).

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwileński.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedroń, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiewicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwileński.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wileński”
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 3000 egz.

 Materiałów niezamówionych redakcja nie
zwraća. Zastrzegam sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbiteżne z opinii redakcji.

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

 DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

 Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

 Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2023.

 Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Paszport obcokrajowca: Litwa pomaga białoruskim emigrantom

Reżim w Mińsku zabronił swym instytucjom konsularnym za granicą wydawania paszportów. Litwa zobowiązywała się do wydawania obywatelom Białorusi, którzy nie mogą wrócić do kraju, paszporty obcokrajowców.

Antoni Radczenko

Białoruski opozycjonista Paweł Marinicz, od lat przebywający na emigracji, cieszy się, że Litwa i Polska nie pozostawiają jego rodaków na pastwę losu.

— Za to, że Litwa będzie wydawała paszporty obcokrajowców nawet osobom nie posiadającym statusu uchodźcy politycznego, mogę tylko podziękować. To robi też Polska — oświadczył Marinicz w rozmowie z „Kuriem Wileńskim”.

W ub. tygodniu Białoruś wprowadziła nowe przepisy, dzięki którym ich placówki konsularne nie będą mogły wydać nowych paszportów obywatelom Białorusi przebywającym poza granicami kraju. Osoba, która będzie chciała otrzymać nowy paszport, będzie musiała udać się na Białoruś. Dla wielu powrót do ojczyzny może oznaczać areszt i inne nieprzyjemności ze strony organów państwowych.

Departament Migracji poinformował, że Białorusini będą mogli ubiegać o tzw. litewski dokument podróży, nazywany na Litwie paszportem obcokrajowca. „Trudno powiedzieć, ilu takich Białorusinów jest na Litwie, ale mówimy o wielu tysiącach osób, które mogą mieć taką potrzebę” — powiedziała agencji informacyjnej ELTA dyrektorka departamentu Evelina Gudžinskaitė. Paszport obcokrajowca będzie wydawany tylko tym Białorusinom, którzy z powodów

politycznych lub humanitarnych nie mogą odwiedzić własnego kraju. Otrzymanie dokumentu będzie wymagało odpowiedniej procedury. Dotychczas tego typu dokumentów departament wydawał kilkadziesiąt w skali roku, teraz z pewnością sytuacja się zmieni.

Marinicz posługuje się dokumentem podróży od 2013 r.

— Nigdy nie miałem problemu posługując się dokumentem podróży. Odwrotnie: mając paszport białoruski można obawiać się pewnych utrudnień. Bo reżim często wnosi do Interpolu twoje dane i jesteś po prostu zatrzymywany. Musisz przesiedzieć w areszcie osiem godzin, dopóki służby nie ustalą całej prawdy — tłumaczy Białorusin.

Reżim Łukaszenki, uważa nasz rozmówca, będzie ciągle zwiększał represje. To ma dotyczyć mieszkańców wewnątrz kraju oraz osób przebywa-

jących na emigracji. Kolejny krok, uważa opozycjonista, to będzie masowe pozbawianie obywatelstwa przeciwników reżimu.

— Trudno powiedzieć, dlaczego tego jeszcze nie zrobiono. Może to nastąpi już wkrótce. Zaoczne sądy trwają cały czas i sądzą one nawet zmarłych. Białoruś jest teraz teatrem absurdu. Łukaszenko i jego reżim to organizacja przestępcza, która przy pomocy broni utrzymuje władzę. Dlatego szukanie logiki w działaniach dyktatora jest bez sensu — zaznacza Marinicz.

Zgodnie z litewskim ustawodawstwem paszport obcokrajowca może być wydany osobie posiadającej prawo do stałego pobytu na Litwie, jeśli z przyczyn obiektywnych nie może otrzymać dokumentu podróży w swym kraju rodzinnym. Dokument zezwala takiej osobie na wyjazd oraz powrót na Litwę. ■

Departament Migracji poinformował, że Białorusini będą mogli ubiegać o tzw. litewski dokument podróży
Fot. Marian Paluszkiewicz

W niedzielę, 10 września, w Wilnie odbył się tradycyjny jesienny maraton. Szacuje się, że udział w nim wzięło ponad 10 000 osób **Fot. ELTA**

Reżim w Mińsku werbuje wagnerowców do własnej formacji najemniczej

Władze Białorusi zaproponowały umowę z własną firmą Gardserwis tym najemnikom Grupy Wagnera, którzy nie chcą podpisać kontraktu z ministerstwem obrony Rosji i walczyć na Ukrainie — podał portal Sprotyw, utworzony przez Siły Operacji Specjalnych Ukrainy.

Sprotyw opisuje Gardserwis jako firmę utworzoną w 2019 r. na mocy specjalnego dekretu Aleksandra Łukaszenki i przygotowywaną głównie do działań przeciwko opozycji na Białorusi, „w wypadku niesprzyjającego dla Łukaszenki scenariusza politycznego”. Portal przypomniał, że firma współ-

pracowała z Grupą Wagnera. Podano, że Gardserwis szkoli się w ośrodku w obwodzie mińskim.

Na rozwój firmy Gardserwis, powołanej jako przedsiębiorstwo ochroniarskie, zwrócili uwagę na początku br. opozycjoniści białoruscy. Walery Sachaszczuk, współpracownik liderki opozycji Swiatłany Cichanouskiej, mówił, że przez poprzednie miesiące Gardserwis werbował nowych pracowników, m.in. byłych żołnierzy sił specjalnych. Media informowały też o związkach Gardserwisu z Grupą Wagnera: jeszcze latem 2022 r. wagnerowcy przybyli do

Mińska, by szkolić białoruskich ochroniarzy.

Wówczas podawano, że Gardserwis powstał jako jedyna na Białorusi firma ochroniarska, której zezwolono na posługiwanie się bronią palną. Od początku Gardserwis zatrudniał byłych funkcjonariuszy służb siłowych Białorusi.

Po czerwcowym buncie Grupy Wagnera przeciwko ministerstwu obrony Rosji pojawiły się informacje o wysłaniu wagnerowców na Białoruś. Ich obóz miał powstać w dawnej bazie wojskowej pod Osipowiczami w obwodzie mohylewskim.

■ PAP

Imieniny

12 września

Amdeusza, Cyrusa, Franciszka, Gwidona, Macedoniusza, Mai, Marii, Marleny, Sylwina, Tacjana, Teodulaa

13 września

Aleksandra, Amata, Apolinarego, Aureliusza, Eugenii, Eulogii, Filipa, Genadii, Juliana, Litoriusza, Makrobiusza, Morzysława

Cytat dnia

„Ukraina może również polegać na nas. (...) Na naszym zrozumieniu, że rozszerzenie UE jest konieczną geopolityczną konsekwencją rosyjskiej wojny. I że udzielimy Ukrainie zdecydowanego wsparcia na jej drodze do Unii Europejskiej” — zapewniła podczas wizyty w Kijowie minister spraw zagranicznych Niemiec Annalena Baerbock.

Liczba dnia

20 20 litewskich funkcjonariuszy straży granicznej zostanie oddelegowanych na Łotwę w celu wzmocnienia ochrony jej granicy z Białorusią — poinformował wiceszef MSW Litwy Arnoldas Abramavičius.

Wyrazy głębokiego współczucia i słowa otuchy

Józefowi Malewskiemu

z powodu śmierci **Żony**

Członkowie Sportowego klubu „Akademia”

Trzęsienie w Maroku, ponad 2 tys. ofiar

W wyniku trzęsienia ziemi w Maroku, które miało miejsce w piątek 8 września, liczba ofiar wzrosła do 2122, a rannych jest co najmniej 2421 osób. Katastrofa dotknęła przede wszystkim trudno dostępne wioski w górach Atlasu Wysokiego. Liczba ofiar i rannych z pewnością będzie rosła. Ocalałe osoby w wioskach Atlasu Wysokiego, które doświadczyły trzęsienia o magnitudzie 6,8, mają trudności z dostępem do żywności i wody. Wielu spędziło drugą noc na wolnym powietrzu, pozbawieni dachu nad głową. W wyniku trzęsienia częściowo zawalił się meczet Tinmal z XII wieku i część Starego Miasta w Marrakeszu, wpisanego na listę światowego dziedzictwa UNESCO. Mieszkańcy wioski Mulaj Brahim,

Pułk Kalinowskiego zbiera na ciągnik ewakuacyjny

Pułk Kalinowskiego, białoruski pułk walczący na Ukrainie przeciwko rosyjskim siłom, zbiera środki na ciągnik ewakuacyjny. Jak białoruska formacja poinformowała 11 września, zebrano już pół sumy. Ciągnik ma wspomóc ewakuowanie rannych żołnierzy ukraińskich i białoruskich walczących po stronie ukraińskiej. Przez bardzo trudną sytuację na froncie rotacja sił jest kluczowa dla skuteczności kontrofensywy. Białoruska formacja dodała, że do zbiórki na ciągnik może dołączyć każdy za pośrednictwem strony pułku, bel.army.

położonej w pobliżu epicentrum, opowiadają o własnoręcznym wydobywaniu ciał spod gruzów. Twierdzą, że rząd Maroka udziela im niewielkiego wsparcia. Domy w tej okolicy były podatne na zniszczenia w wyniku trzęsień ziemi, ze względu na konstrukcję z cegieł suszonych i drewna.

Przed szpitalami w Marrakeszu ustawiają się kolejki chętnych do oddania krwi dla rannych. Maroko ogłosiło trzydniową żałobę, a król Mohammed VI zaapelował o modlitwy za zmarłych w meczetach na terenie całego kraju. Epicentrum trzęsienia znajdowało się 72 km na południowy zachód od Marrakeszu. Sytuacja wciąż jest trudna ze względu na trudny dostęp do dotkniętych obszarów górskich.

Ukraińcy sprowokowali okupanta: wielka latająca flaga

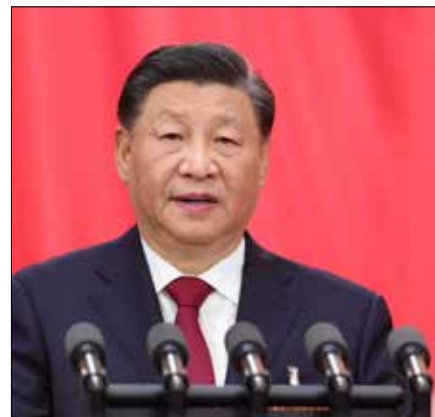
9 września żołnierze Ukrainy przeprowadzili nietypową akcję. W okolicach Opytne (rejon bachmucki) zawiesili ogromną flagę Ukrainy na balonach wypełnionych helem i puścili, aby unosiła się nad osiedlem. Rosyjscy żołnierze sprowokowani latającą flagą próbowali ją zestrzelić, zdradzając swoje pozycje ogniowe. Ukraińcy otworzyli wtedy ogień i rozpoczęli szturm. Jak informują Siły Zbrojne Ukrainy, część Opytne udało się wyzwolić. Podawane dalej nagrania z akcji — które są też częścią toczącej wojny informacyjnej.

Mniej Białorusinów i Ukraińców na litewskich uczelniach

Liczba Białorusinów i Ukraińców na litewskich uczelniach spadła w tym roku do 114 i 465, w porównaniu do 574 i 1330 w ubiegłym roku. Całkowita liczba białoruskich studentów wzrosła do 1 141, a ukraińskich spadła do 1 515. W szkołach ogólnodostępnych liczba białoruskich uczniów wynosiła 697, a ukraińskich spadła do 8,1 tys. z 9,3 tys. w ubiegłym roku. Obecnie na Litwie mieszka wg oficjalnych szacunków 85 579 Ukraińców i 60 220 Białorusinów. Liczba Ukraińców spadła o 9 tys., a Białorusinów wzrosła o 11,5 tys. Liczba uchodźców wojennych z Ukrainy wynosi ok. 50 tys., a większość Białorusinów ma zezwolenia na pobyt czasowy związane z zatrudnieniem.

Chiny wezwały wojsko do gotowości i modernizacji

Xi Jinping, przywódca Chińskiej Republiki Ludowej, wezwał w niedzielę 10 września armię do wszechstronnego podnoszenia gotowości bojowej podczas niedawnej inspekcji w jednostce wojskowej na północnym wschodzie Chin. Wyraził uznanie dla roli wojska i policji w usuwaniu skutków powodzi, która nawiedziła ten region latem. Podczas inspekcji Xi wezwał armię do zwiększenia gotowości bojowej, wzmocnienia treningu oraz rozwijania nowych zdolności bojowych, aby efektywnie wykonywać zadania wyznaczone przez partię i lud. To kontynuacja jego wcześniejszego apelu o modernizację chińskiej armii, by stała się wojskiem „światowej klasy” i zdolnym do walki i zwycięstwa w konfliktach.

Odrzutowce NATO 4 razy podrywały się, by eskortować

W ubiegłym tygodniu myśliwce NATO w ramach misji Air Policing wykonały cztery loty w celu zidentyfikowania i eskortowania rosyjskich samolotów, które naruszyły zasady ruchu powietrznego w międzynarodowej przestrzeni powietrznej nad Morzem Bałtyckim, poinformowało w poniedziałek 11 września Ministerstwo Ochrony Kraju RL. 4 września samoloty NATO eskortowały trzy rosyjskie myśliwce, jeden SU-30SM i dwa SU-27P. Wszystkie leciały bez planu lotu, bez włączonego transpondera i bez kontaktu radiowego z Regionalnym Centrum Kontroli Lotów.

5 września samoloty NATO eskortowały dwa rosyjskie samoloty, z których tylko jeden myśliwiec SU-30 został zidentyfikowany, drugi samolot pozostał niezidentyfikowany. Według Departamentu Obrony jest prawdopodobne, że był to również SU-30. 8 września eskortowano samoloty pasażerskie TU-154 i TU-134 oraz cztery myśliwce SU-27.

Siły zbrojne: w sierpniu aż 138 przypadków dezinformacji

W zeszłym miesiącu litewskie siły zbrojne wykryły 138 przypadków rosyjskiej dezinformacji na temat obronności. Główne tematy to konflikt na Ukrainie, stosunki z Białorusią i NATO. Rozpowszechniano dezinformację o odwecie za wsparcie dla Ukrainy, podżeganie do wojny oraz zemsta za rzekome ataki na lotnisko w Pskowie. Kreml twierdził, że działania NATO i zamknięcie granic są aktem wrogości, który zostanie pomszczony. Celem była manipulacja wewnętrznymi i zachodnimi odbiorcami oraz osłabienie zaufania do Litwy, NATO i wizji transatlantyckich stosunków.

Ministerstwo aktualizuje prognozy: będzie lepiej, niż myślano, ale...

Ministerstwo Finansów RL aktualizuje prognozę PKB kraju. Spodziewa się, że w 2023 r. gospodarka skurczy się o 0,4 proc., inaczej niż pierwotnie przewidywano (-1 proc.). W 2024 r. oczekuje się wzrost PKB o 1,7 proc. (poprzednio 2,5 proc.). W 2024 r. przewiduje się spowolnienie wzrostu cen.

Prognozy wskazują na przyspieszenie wzrostu gospodarczego do 2,9 proc. rocznie w latach 2025-2026. Inflacja spadnie z 9 proc. w 2023 roku do 2,9 proc. w 2024 roku, osiągając stabilne poziomy 2,3-2,4 proc. w późniejszych latach.

Stopa bezrobocia, wynosząca obecnie 6,9 proc., ma tendencję do spadku w latach średniego okresu, spadając do 6,3 proc. w 2026 r. Wzrost płac wynosić będzie 12,1 proc. w 2023 r. i spadnie nieznacznie do 6,5 proc. i 5 proc. rocznie w latach 2025-2026.

Rosja rozbudowuje obiekty wojskowe przy Finlandii

Rosyjskie siły zbrojne przystąpiły do rozbudowy swoich obiektów wojskowych tuż przy fińskiej granicy, jednocześnie na północy oraz w Karelii — podało 10 września fińskie radio publiczne Yle. Jednak według ministra obrony narodowej Finlandii Antiego Häkkanena nic nie wskazuje, aby Rosja koncertowała tam wojska.

Przy granicy z Finlandią odkryto 4 nowe hale. Minister obrony Antti Häkkanen uważa, że nie stanowią one bezpośredniego zagrożenia dla Finlandii, lecz służą do przechowywania i serwisowania sprzętu wojskowego. Rosja planuje wzmocnić obecność wojskową przy fińskiej granicy w związku z przystąpieniem Finlandii do NATO.

Finlandia jest gotowa na różne scenariusze. Rosyjskie garnizony przy granicy nie były modernizowane przez lata, a nowe hale powstały wyjątkowo szybko, wykorzystując odporną na surowe warunki technologię.

Budowa Narodowej Sali Koncertowej już wyceniona, ma termin

Narodowa Sala Koncertowa będzie gotowa w 2030 roku, kosztem 121 mln euro, ogłosiło Ministerstwo Kultury RL. Przetarg na realizację projektu zostanie ogłoszony po pracach projektowych, umowa może być podpisana w 2024 r. Budowa potrwa 60 miesięcy. Ministerstwo kultury i stołeczny samorząd przeznaczą po 22,5 mln euro na projekt. Całkowity koszt wyniesie 121 mln euro, a obecnie dostępne są ponad 45 mln euro na prace. Planuje się model akustyczny audytorium. Projekt został uwzględniony w Programie Rozwoju Kultury na lata 2021-2030 jako priorytetowy obiekt rządowy. Tworzony jest wspólny organ zarządzający obiektem i treściami kulturalnymi.

Litwa potępiła rosyjskie „wybory” na okupowanych terenach

Litwa potępiła wybory zorganizowane przez Rosję na okupowanych terytoriach Ukrainy i obiecała zdecydowaną odpowiedź. Minister spraw zagranicznych Gabrielius Landsbergis nazwał to „nielegalnym krokiem” Kremla mającym legitymizować kontrolę nad okupowanymi terytoriami. Rosja przeprowadziła „wybory” na okupowanych obszarach i Krymie. Wyniki tych wyborów nie będą uznane międzynarodowo. Litwa zauważa także represje w Rosji, ograniczenia praw człowieka i wolności mediów oraz brak uczciwych wyborów.

Str. opr. Apolinary Klonowski na podst. BNS, PAP, Telegram, mat.pras., bel.army, inf. wł.;
Fot. ELTA, EPA-ELTA;
Masz newsa? Skontaktuj się z dziennikarzem:
a.klonowski@kurierwilenski.lt

Beatyfikacja Wiktorii i Józefa Ulmów. „Byli jasnym światłem w ciemnościach”

We mszy beatyfikacyjnej Józefa i Wiktorii Ulmów oraz ich siedmiorga dzieci wzięło udział ok. 37 tys. wiernych. Była to pierwsza w historii Kościoła beatyfikacja całej rodziny.

Eucharystię w języku łacińskim koncelebrowało ok. 1 000 księży, 80 biskupów, w tym m.in. przewodniczący KEP abp Stanisław Gądecki, prymas Polski Wojciech Polak oraz gospodarz miejsca, metropolita przemyski abp Adam Szal.

Do Markowej przybyli również duchowni z zagranicy, w tym m.in. kard. Gerhard Müller i kard. Robert Sarah.

W liturgii beatyfikacyjnej uczestniczyli również m.in. prezydent Andrzej Duda wraz z pierwszą damą Agatą Kornhauser-Dudą, marszałek Sejmu Elżbieta Witek, premier Mateusz Morawiecki, wicepremier, prezes PiS Jarosław Kaczyński, minister obrony narodowej Mariusz Błaszczak, minister edukacji Przemysław Czarnek, minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński.

We mszy uczestniczył również naczelny rabin Polski Michael Schudrich.

Metropolita przemyski abp Adam Szal o rodzinie Ulmów mówił, że wykazała się „heroiczną miłością bratnią”. „Miłość miłosierna, ofiarna, która zdolna jest do poświęceń, rodzi się z Bożego ziarna, które wsiane w urodzajną glebę ludzkiego serca z czasem wydaje plon” — podkreślił abp Szal.

Duchowny uroczystość beatyfikacyjną nazwał „opatrznościowym znakiem czasu i wezwaniem do głębokiej troski o wychowanie następnych pokoleń”. Zachęcał też do modlitwy o świętość rodzin.

PAPIEŻ FRANCISZEK: „BYLI ŚWIATŁEM W CIEMNOŚCIACH”

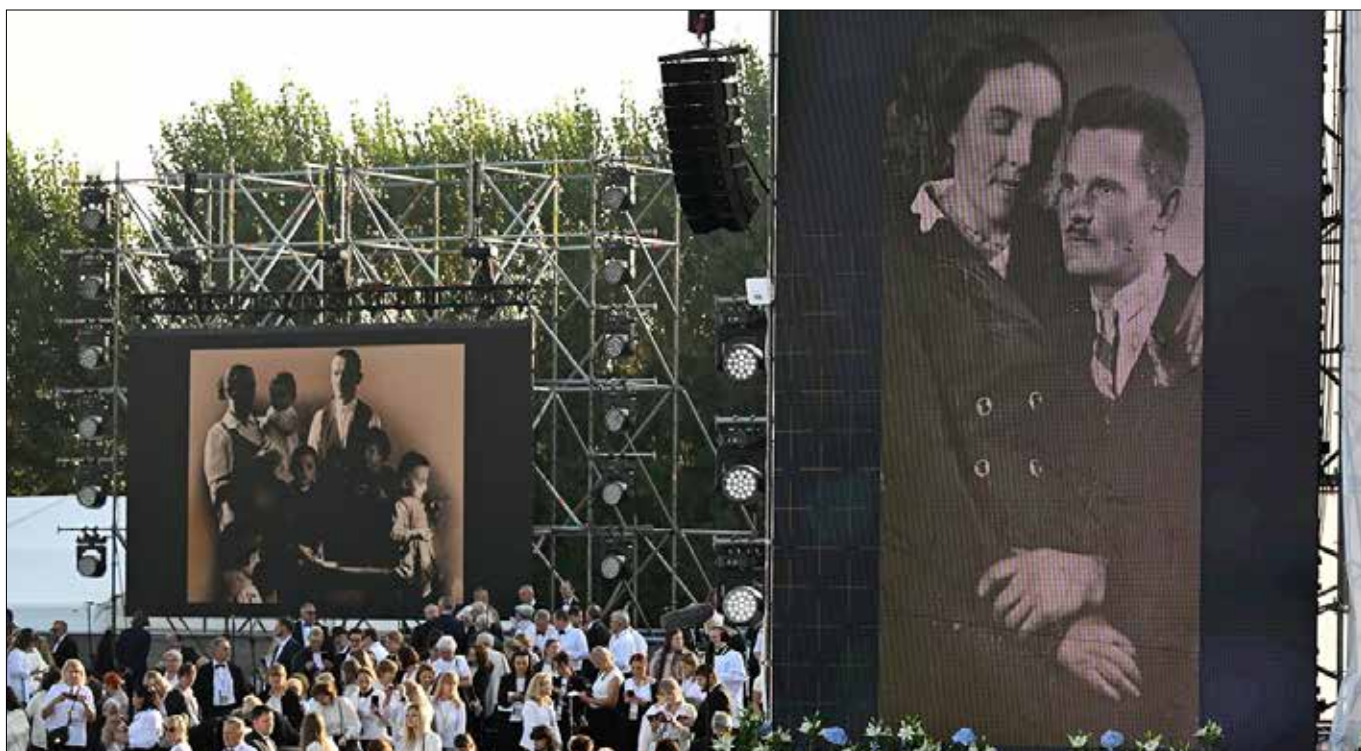
Papież Franciszek w południe połączył się z uczestnikami mszy beatyfikacyjnej w Markowej. Mówiąc o Ulmach podkreślił, że „byli przykładem miłosierdzia i

światłem w ciemnościach II wojny światowej”. Określił rodzinę Ulmów, beatyfikowaną w niedzielę w Polsce, mianem rodziny wzorcowej.

„Naziści wymordowali całą tę rodzinę, ponieważ udzielała schronienia prześladowanym Żydom. Nienawiści i przemocy tamtych czasów przeciwstawiali się miłością do Ewangelii. Ta polska rodzina była jasnym światłem w ciemnościach II wojny światowej. Niech stanie się dla nas wszystkich przykładem do naśladowania” — powiedział papież podczas niedzielnej modlitwy na Placu Świętego Piotra.

„Na ich wzór wszyscy jesteśmy wezwani, aby porzucić broń i oddać się modlitwie. Czyńmy to za wiele narodów, które cierpią z powodu wojen” — powiedział papież, który zachęcał do modlitwy zwłaszcza „za umęczony naród Ukrainy”.

7.>>

„Ta polska rodzina była jasnym światłem w ciemnościach II wojny światowej” — o rodzinie Ulmów powiedział papież podczas niedzielnej modlitwy na Placu Świętego Piotra **Fot. EPA-ELTA**

6.>>

WILNO ZŁĄCZONE W MODLITWIE

W wileńskim kościele pw. św. apostołów Piotra i Pawła w niedzielę, 10 września, odprawiona została msza św. dziękczynna za beatyfikację rodziny Wiktorii i Józefa Ulmów. „To dzień miłości i solidarności” — powiedział ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł.

„Dziękujemy Bogu za wspaniały przykład miłosierdzia chrześcijańskiego, jaki dali nam państwo Ulmowie, ratując Żydów w czasie drugiej wojny światowej” — mówił ksiądz prałat Wojciech Górlicki rozpoczynając mszę świętą z udziałem społeczności polskiej oraz przedstawicieli polskiej placówki dyplomatycznej na czele z ambasadorem Konstantym Radziwiłłem.

„To nie jest dzień wspomnienia tragedii, na pewno nie jest to dzień smutku, wręcz odwrotnie — jest to dzień dumy, radości, dzień miłości i solidarności” — powiedział ambasador Radziwiłł.

„ŚMIERĆ ZA CZŁOWIECZEŃSTWO. RODZINA ULMÓW”

W tym dniu przy świątyni została otwarta wystawa plenerowa pt. „Śmierć za człowieczeństwo. Rodzina Ulmów” przygotowana przez rzeszowski oddział Instytutu Pamięci Narodowej. Ekspozycja prezentowana będzie na dziedzińcu kościoła pw. św. Piotra i Pawła w Wilnie do 8 października. Na wystawie znajduje się kilkadziesiąt zdjęć i dokumentów. Część z nich została opublikowana po raz pierwszy.

Wystawa przedstawia losy, wydałoby się, zwykłej polskiej rodziny, a przecież jednocześnie wyjątkowej. Podczas wojny Józef i Wiktoria Ulmowie przyjęli pod swój dach ośmioosobową grupę prześladowanych Żydów należących do dwóch rodzin: Szallów i Goldmanów. Tuż przed świętem, 24 marca 1944 r., do Markowej nadjechali niemieccy żandarmi, stacjonujący w Łąncucie. Na poddaszu domu rodziny Ulmów znaleźli ukrywających się Żydów. W ciągu kilkunastu minut z rąk żandarmów zginęli wszyscy członkowie rodziny: Józef Ulma, jego żona Wiktoria będąca w zaawansowanej ciąży, ich sześcioro dzieci: Stasia, Basia, Władzio, Franio, Antoś, Marysia oraz wszyscy ukrywający się Żydzi. Przyczyną odkrycia kryjówki ukrywających się Żydów prawdopodobnie był donos złożony przez policjanta Włodzimierza Lesia; denuncjator został za to ukarany śmiercią przez polskie podziemie.

W 1995 r. Ulmowie zostali pośmiertnie uhonorowani przez izraelski Instytut Yad Vashem tytułem Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata. W 2016 r. w Markowej otwarto muzeum ich imienia, które poświęcone jest wszystkim Polakom ratującym Żydów w czasie Zagłady. Od 2018 r. w rocznicę tragicznych wydarzeń w Markowej — 24 marca — decyzją Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.

Na 51 krajów świata, Polacy stanowią największą grupę narodowościową wśród Sprawiedliwych (7

232 osób) pomimo tego, że na terenie Generalnego Gubernatorstwa (okupowane przez Niemcy tereny Polski) pomaganie Żydom karane było śmiercią.

W WILNIE — O POSTAWIE POLAKÓW WOBEC HOLOKAUSTU

Wystawa „Śmierć za człowieczeństwo. Rodzina Ulmów” jest tylko jednym z projektów organizowanych w stolicy z inicjatywy polskiej placówki dyplomatycznej w Wilnie, by przypomnieć postawę Polaków w czasie II wojny światowej w obliczu Holokaustu.

Już we wtorek, 12 września, w Muzeum Historii Żydów im. Gaona Wileńskiego zostanie otwarta wystawa Roberta Wilczyńskiego „Miasto żywych / Miasto umarłych” przedstawiająca archiwalne fotografie osób i miejsc z terenu warszawskiego getta. Wystawa potrwa do końca roku.

We wrześniu w Wilnie odbędzie się również dyskusja pt. „Zbiegli, ale nie bezradni. Uchodźcy żydowscy z Polski w Wilnie w latach 1939–1944”. Zostanie też zaprezentowane uzupełnione wydanie dwujęzycznej publikacji pt. „Tak teraz postępują uczciwi ludzie... Polacy z Wileńszczyzny ratujący Żydów” autorstwa naszej koleżanki redakcyjnej Ilony Lewandowskiej z fotografiami Bartosza Frątczaka. Odbędzie się też pokaz filmu „Jerzy Orda. Anarchista w duchu św. Augustyna” i dyskusja o żydowskim Wilnie. ■

Opr. Anna Pieszko na podst. PAP

■ Była to pierwsza w historii Kościoła beatyfikacja całej rodziny Fot. EPA-ELTA

Majątek osób ubiegających się o rekompensaty (nie)będzie oceniany

Honorata Adamowicz

Jeżeli zmiany w ustawie zostaną przyjęte, to w sezonie grzewczym 2023/24 mniej osób otrzyma rekompensaty za ogrzewanie. Rozpatrywane w Sejmie zmiany miałyby wejść w życie od 1 października.

— Państwowe rekompensaty za ogrzewanie wcześniej były przyznawane zawsze po ocenie majątku. Natomiast, kiedy rozpoczęła się pandemia koronawirusa i ogłoszono stan wyjątkowy, Sejm zezwolił ustawowo na przydzielanie rekompensat bez oceny majątku do końca kwietnia 2024 roku — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Linas Kukuraitis, wiceprzewodniczący sejmowej Komisji Spraw Socjalnych i Pracy, były minister spraw socjalnych i pracy.

LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW WZROSŁA TRZY RAZY

W niedzielę 88 posłów głosowało za tym, żeby poprawki do ustawy zostały przyjęte, czterech parlamentarzystów było przeciw, a 21 polityków wstrzymało się od głosu.

— Obecnie trwają obrady, żeby już teraz w sezonie grzewczym 2023/24 przydział rekompensaty uzależniony był od oceny majątku. Po zniesieniu oceny majątku liczba świadczeniobiorców wzrosła nam trzy razy. Teraz prawo do rekompensaty za ogrzewanie ma ponad połowa społeczeństwa. To jest niesprawiedliwe, ponieważ rekompensaty otrzymują nie zawsze ci, którzy naprawdę potrzebują — zaznacza Kukuraitis.

MOŻLIWOŚĆ INDYWIDUALNEJ OCENY POTRZEB MIESZKAŃCÓW

Ocena majątkowa wpłynie na liczbę beneficjentów rekompensat. Jeżeli od sezonu grzewczego 2023/24 rekompensaty za ogrze-

W Sejmie trwają obrady dotyczące zwrotu rekompensaty za ogrzewanie i oceny majątku świadczeniobiorców.

W pierwszym kwartale tego roku, w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego, liczba odbiorców rekompensat za ogrzewanie i wodę w wzrosła 1,9 razy **Fot. Marian Paluszkiwicz**

wanie będą uzależnione od wyceniony majątku, to otrzyma je o 27-30 tys. osób mniej.

— Zgadzam się, żeby rekompensaty za ogrzewanie były przyznawane zawsze po ocenie majątku, ale nie od teraz, tylko, tak jak przewidywano — od kwietnia 2024 roku. W ciągu tego czasu należałoby zmniejszyć liczbę świadczeniobiorców z obecnych 70 proc. do przynajmniej 30-40 proc. Następnie państwo musiałoby kompensować samorządom koszty rekompensat za ogrzewanie i od tego momentu zacząć oceniać majątek — zaznacza Linas Kukuraitis.

Minister spraw socjalnych i pracy Monika Navickienė powiedziała na posiedzeniu Sejmu, że po przyjęciu ustawy samorządy będą miały możliwość oceniać indywidualnie konkretne sytuacje.

„Jeśli ktoś ma niskie dochody i ma domek ogrodowy lub kawałek lasu, który nie generuje dla niego żadnego dochodu, samo-

rząd to oceni i będzie mógł przydzielić rekompensatę” — powiedziała minister.

MIESZKAŃCY WILNA MOGĄ UBIEGAĆ SIĘ O REKOMPENSATĘ

Według danych resortu spraw socjalnych i pracy, w pierwszym kwartale tego roku, w porównaniu z tym samym okresem roku ubiegłego, liczba odbiorców rekompensat za ogrzewanie i wodę w wzrosła 1,9 razy — do 288 tys. osób.

Mieszkańcy Wilna już teraz mogą się ubiegać o rekompensatę kosztów ogrzewania domów — informuje stołeczny samorząd.

Mieszkańcy mogą ubiegać się o zwrot kosztów ogrzewania, gorącej wody i wody pitnej w samorządzie, w którym mieszkają lub drogą elektroniczną na stronie www.spis.lt. Pod tym samym adresem można się również dowiedzieć, czy przysługuje nam rekompensata i w jakiej wysokości. ■

Nie będzie obniżonego podatku VAT dla restauracji i kawiarni

Justyna Giedrońc

W czasie pandemii COVID-19 Litwa, podobnie jak wiele innych krajów, obniżyła kwotę podatku VAT dla branży gastronomicznej z 21 proc. do 9 proc. Obniżona kwota będzie obowiązywać do końca 2023 r.

Inicjatorzy projektu twierdzą, że zachowanie obniżonej stawki VAT dla restauracji jest niezbędne z powodu nieokreśloności sytuacji ekonomicznej, zaś jego przeciwnicy są zdania, że obniżenie kwoty podatku VAT w gastronomii będzie niesprawiedliwe względem innych sektorów gospodarczych.

„Obserwując sytuację ekonomiczną w kraju, wyzwania geopolityczne, stale rosnące podatki, podwyżki stóp procentowych uważamy, że należy ulgową kwotę VAT pozostawić na zawsze. Ostateczne uregulowanie tej kwestii byłoby tutaj najwłaściwszym rozwiązaniem” — zaznaczył Lukas Savickas, członek Związku Demokratów „W imię Litwy”.

Premier Ingrida Šimonytė jest zdania, że obniżona kwota podatku dla restauracji i kawiarni nie jest już niezbędna. Propozycji kontynuowania ulgi nie popiera także minister finansów Gintarė Skaistė, która twierdzi, że nawet połowa lokalów gastronomicznych wcale nie płaci podatku VAT. Tymczasem Evalda Šiškauskienė, prezes Litewskiego Stowarzyszenia Restauracji i Hoteli zaznacza, że rząd nie analizuje obecnej sytuacji, która nie jest dobra, a lokale gastronomiczne będą potrzebowały co najmniej kilku lat, aby w pełni ochłonąć po pandemii koronawirusa.

Za projektem ustawy głosowało 39 parlamentarzystów, 43 głosowało przeciwko, 22 wstrzymało się od głosu.

Dla hoteli i placówek noclegowych podatek VAT nadal stanowi 9 proc. Jeszcze nie ustalono, czy zgodnie z

Sejm RL odrzucił projekt opozycyjnych demokratów dotyczący przedłużenia na okres nieograniczony obniżonej obecnie dla restauracji i innych lokali gastronomicznych stawki podatku VAT.

wcześniejszymi planami okres ulgowy ma potrwać do końca roku czy pozostanie dłużej.

Krystyna Zimińska, wicedyrektor Domu Kultury Polskiej w Wilnie — placówki, w której działa hotel i restauracja „Pan Tadeusz” — twierdzi, że sytuacja, gdy podatek VAT z 9 proc. wzrośnie do 21 proc. niekorzystnie odbije się na działalności placówki.

— To pochłonie 20 proc. naszych dochodów. Jeżeli popatrzymy na kraje europejskie, to na przykład w Polsce na niektóre produkty żywnościowe podatek VAT stanowi 9 proc., na niektóre zaś zero procent. Uważam, że kwota 21 proc., która będzie obowiązywać na Litwie na wszystkie produkty, jest bardzo duża. Nie chcemy podnosić cen w restauracji, bo i teraz nie każdy obywatel może sobie pozwolić na posiłki w lokalach. Wzrost podatku spowoduje, że nie będzie już tylu chętnych do organizacji przyjęć w naszej restauracji. Rodzinne uroczystości ludzie będą urządzać w

domu. Ceny na energię elektryczną i gaz również wzrosły, a to przekłada się na końcową sumę opłaty za usługi. W krajach unijnych hotele i restauracje zawsze płaciły mniej VAT. Będziemy szukać optymalnych rozwiązań. Podwyżka podatku ujemnie wpłynie nie tylko na sektor gastronomiczny, ale też na sytuację gospodarczą w kraju — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Krystyna Zimińska.

Zaznacza, że po pandemii sytuacja się stabilizuje, ale nowym wyzwaniem jest wojna w Ukrainie.

— W pierwszych miesiącach mieliśmy mało rezerwacji, ale było sporo rezerwacji na lato. Po wybuchu wojny w Ukrainie liczba turystów zaczęła się stopniowo zmniejszać — nie ma turystów z Rosji i Białorusi, zaś turyści z Europy Zachodniej boją się do nas przyjeżdżać, wydaje im się, że jest tu zbyt niebezpiecznie ze względu na wojnę w Ukrainie — mówi wicedyrektorka DKP.

W czasie pandemii Litwa, podobnie jak wiele innych krajów, obniżyła kwotę podatku VAT dla branży gastronomicznej z 21 proc. do 9 proc. **Fot. M. P.**

Demokraci: „Kolejny wrzesień przypomina o złamanej obietnicy i zawiedzionych oczekiwaniach rodziców”

Przedstawiciele Frakcji Demokratów „W imię Litwy” planują powrócić do debaty na temat bezpłatnych posiłków szkolnych dla wszystkich uczniów szkół podstawowych w jesiennej sesji Sejmu. Obecnie, niezależnie od dochodów rodziców, bezpłatne posiłki szkolne otrzymują uczniowie klas przygotowawczych, pierwszych i drugich.

„Koniec lata i wrzesień to zarówno radosny, jak i gorączkowy czas dla rodziców, i wiem to z własnego doświadczenia. Przygotowanie dzieci do szkoły jest często wyzwaniem dla rodzin: ubrania, buty i artykuły papiernicze sporo kosztują. Do tego dochodzą opłaty za zeszyty ćwiczeń i inne przybory szkolne” — mówi Linas Kukuraitis, poseł do Sejmu, który przewodzi inicjatywie darmowego jedzenia dla dzieci ze szkół podstawowych.

Podkreśla, że darmowe jedzenie jest dobre dla wszystkich — poprawia zdrowie dzieci, zapewnia kształtowanie dobrych nawyków żywieniowych, zmniejsza wykluczenie społeczne wśród dzieci i marnowanie żywności oraz, oczywiście, zmniejsza obciążenie finansowe rodzin.

„W rzeczywistości jestem rozczarowany, że musimy wracać do debaty na temat żywności dla wszystkich dzieci po raz kolejny w tej kadencji, ponieważ nie możemy przekonać rządzących, że nasz kraj stać na wychowywanie najmłodszych obywateli zdrowych i sytych” — mówi Linas Kukuraitis. Zdaniem posła trudno mu zrozumieć niechęć rządzących do wysłuchania opinii specjalistów, społeczności szkolnej i rodziców oraz zapoznania się z wynikami wieloletnich badań potwierdzających korzyści płynące z bezpłatnych posiłków w szkołach.

Zdaniem byłego ministra, wprowadzenie bezpłatnych posiłków było planowane etapami w poprzedniej kadencji i powinno być już zakończone, a wszyscy uczniowie szkół podstawowych powinni byli otrzymywać darmowe posiłki. Inicjatywa obecnie rządzących została zatrzymana na drugiej klasie, co wywołało frustrację wśród społeczności szkolnej i rodziców.

■ Linas Kukuraitis Fot. Dainius Labutis, ELTA

Według innego inicjatora poprawek, Tomasa Tomilinasą, darmowe posiłki szkolne są stosunkowo tanim i skutecznym środkiem, szeroko stosowanym w krajach skandynawskich, gdzie ich korzyści są potwierdzone badaniami naukowymi.

„Nasz system edukacji stoi przed szeregiem wyzwań i problemów, od strajków nauczycieli po całkowity brak gotowości do edukacji włączającej. Nie rozwiążemy złożonych problemów, jeśli nawet w najprostszej, najbardziej potrzebnej decyzji zabraknie determinacji i zrozumienia, w jaki sposób ułatwiłaby ona życie rodzinom” — mówi poseł.

Uważa on, że powszechnie dostępne bezpłatne posiłki dla uczniów szkół podstawowych są również niezbędne w ramach kształcenia, aby rozwijać zdrowe nawyki żywieniowe, kulturę odpowiedzialnej konsumpcji żywności i zapobiegać nękanii dzieci ze względu na ich status społeczny. Według Tomilinasą, wspólne spożywanie posiłków, przy czym wiele postępowych szkół już organi-

zuje bufety i dzieli się jedzeniem, jest ważną częścią kultury, zapobiegania marnowaniu żywności, oszczędzania zasobów szkolnych, a tym samym częścią procesu edukacyjnego.

„Chciałbym pogratulować dzieciom i ich rodzicom pierwszego września, aby zapewnić ich, że państwo jest bardzo zadowolone z każdego dziecka w szkole podstawowej, aby rodziny poczuły opiekę i wkład, jaki wnoszą w edukację swoich dzieci, w praktyce. Jesienią sesja to czas obrad nad budżetem i szczerze wierzę, że w końcu uda się odłożyć na bok wymówki rządzących i zapewnić niezbędne środki na darmowe posiłki dla wszystkich dzieci w szkołach podstawowych” — mówił poseł.

Inicjatorzy szacują, że zmiany w ustawie spowodowałyby, że dodatkowo 25 tys. trzecioklasistów otrzymywałoby bezpłatne posiłki szkolne w tym roku i podobna liczba czwartoklasistów od 2024 r. Dodatkowy koszt dla budżetu wyniósłby do 5 mln euro rocznie, w zależności od zmian kosztów żywności i energii.

Dyskretka, zaplecek, podpinika – tekstylia jako sezonowe odzienie architektury

Instytut Polski w Wilnie zaprasza na wystawę „Dom odziany. Dostrajanie się do sezonowej wyobraźni”.

Wystawa pokazuje, w jaki sposób tkaniny wykorzystywane w domowych wnętrzach w czasach przed upowszechnieniem się elektryczności uwrażliwiała mieszkańców na cykliczność przyrody. Dziś, gdy spędzamy większość czasu w mieszkaniach z centralnym ogrzewaniem i klimatyzowanych biurach, rytm pór dnia i nocy czy niuanse związane ze zmieniającymi się porami roku są dla nas mniej czytelne. Przypomnienie dawnych domowych rytuałów może nam pomóc na nowo się do nich dostroić: pielęgnować relację z otoczeniem, a w konsekwencji uważniej reagować na zmiany związane z katastrofą klimatyczną.

„WYKORZYSTAĆ POMYSŁY Z DAWNYCH CZASÓW”

— Tak jak ludzie ubierają się w zależności od pór roku, tak w przeszłości ubierano domy, może nie dosłownie, ale bardzo podobnie. Dzisiaj żyjemy w świecie bardzo cywilizowanym — latem mamy klimatyzację, zimą kaloryfery. Kiedyś, czegoś takiego w domach nie było, a piece nie zawsze mogły ogrzać całe pomieszczenie. Zawieszano więc w domach dywany, które służyły nie tylko jako dekoracje, ale też do ogrzania ścian, podobnie jak wykładziny i dywany na podłogach, domy więc dosłownie ubierano. Wystawa pokazuje nie tylko, jak ubierano dawniej domy, ale też, jak dzisiaj można wykorzystać pomysły z tamtych czasów. Pamiętam, jak w czasach sowieckich i postsowieckich na drzwiach zawieszano kolorowe plastikowe paski. Ciekawe, że takie muchołapy wykorzystywane były w przeszłości w wiejskich chatkach, a paski były niebieskie, jakoby właśnie ten kolor odstrasza muchy — opowiada „Kurierowi Wileńskiemu” Barbara Orszewska, koordynatorka projektów Instytutu Polskiego w Wilnie.

Na wystawie zaprezentowane są tekstylia, wyroby z tkanin, jak też zdjęcia, opisy dawnych wystrojów wnętrz oraz poszczególnych elementów dekoru
Fot. Instytut Adama Mickiewicza / Bartosz Frątczak

„DOM ODZIANY” DZIAŁAŁ JAK PUDŁO REZONANSOWE

W czasach przednowoczesnych w dworach, pałacach magnackich i chłopskich chatkach powszechnie stosowano tekstylia jako sezonowe odzienie architektury. Rozróżniano dwanaście fenologicznych pór roku i potrafiąno dostosowywać domowe przestrzenie do ich rytmu. Sposób używania tkanin pozwalał na świadome, wspólnotowe i uczestniczące przeżywanie cykli natury, ćwiczenie uważności, celebrowanie upływu

— Tak jak ludzie ubierają się w zależności od pór roku, tak w przeszłości ubierano domy, może nie dosłownie, ale bardzo podobnie. Dzisiaj żyjemy w świecie bardzo cywilizowanym — latem mamy klimatyzację, zimą kaloryfery.

czasu, wzmacnianie poczucia bycia częścią rytmu dnia i nocy czy sekwencji światła i ciemności. Tak pomyślany „dom odziany” działał jak pudło rezonansowe — wzmacniał doświadczanie rytmu otaczającego świat.

Na wystawie zaprezentowane są tekstylia, wyroby z tkanin, jak też zdjęcia, opisy dawnych wystrojów wnętrz oraz poszczególnych elementów dekoru. Jest to wyjątkowa okazja, by dowiedzieć się, do czego w domach służyły wałki, baldachimy, dyskretka, zaplecek, podpinika czy parawan.

Wystawa zorganizowana przez Instytut Adama Mickiewicza, prezentowana była dotychczas na London Design Biennale 2021, Biennale Designu w Lublanie, Muzeum Narodowym w Krakowie oraz Triennale Architektury w Lizbonie.

Ekspozycję można obejrzeć w Galerii „Arka” (ul. Aušros Vartų 7) do 8 października br.

Justyna Giedrojć

Na podst. inf. prasowej, inf. wł.

Samochód dla hospicjum: „Czujemy wdzięczność, że dostrzeżono nasze potrzeby”

Ilona Lewandowska

— Mamy coraz więcej pacjentów i coraz więcej kilometrów do pokonania. Bardzo się cieszę, że za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” otrzymujemy od Fundacji LOTTO właśnie busa, bo umożliwi nam to dotarcie do potrzebujących z większą liczbą personelu a także niezbędnym sprzętem — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” s. Michaela Rak, założycielka i dyrektorka hospicjum.

W czwartek do Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki trafił samochód, który jest darem Fundacji LOTTO im. Haliny Konopackiej i został przekazany za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

FUNDACJA LOTTO ZAUWAŻYŁA POTRZEBY HOSPICJUM

— Na przełomie 2022/2023 grupa zaprzyjaźnionych z naszą fundacją wolontariuszy Fundacji LOTTO oraz spółki Totalizator Sportowy odwiedziła w ramach wolontariatu placówki, z którymi FPPnW współpracuje na Wileńszczyźnie. Byli m.in. w domu opieki w Niemenczynie, domu dziecka na Antokolu i oczywiście także w hospicjum. W czasie tego wyjazdu zauważyli, jakie są potrzeby, zapadła wówczas decyzja, że w tym roku Fundacja LOTTO prześle nam 8-osobowego busa, który my będziemy mogli z kolei przekazać na potrzeby domowego hospicjum dziecięcego — wyjaśnia Mikołaj Falkowski, prezes Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Jak zauważył Falkowski, nie jest to pierwszy samochód, który w ten sposób Fundacja LOTTO przekazuje placówce kierowanej przez s. Michaelę Rak. Na przełomie lutego i marca 2020 r. Fundacja LOTTO przekazała za pośrednic-

W ubiegłym tygodniu Hospicjum błogosławionego księdza Michała Sopoćki w Wilnie otrzymało bardzo potrzebny dar z Polski.

Samochód dostarczył do Wilna osobiście Mikołaj Falkowski

twem FPPnW na rzecz Hospicjum bł. ks. Michała Sopoćki w Wilnie Volkswagena Caddy.

Samochód Mikołaj Falkowski dostarczył do Wilna osobiście.

— Są tacy ludzie w życiu, których chce się cały czas spotykać, czerpać z nich wzór, podziwiać, jak potrafią się dzielić dobrem z innymi. Dla mnie taką osobą jest s. Michaela. Każde nasze spotkanie generuje we mnie dodatkowe pokłady zapału i chęci do pracy. Zawsze wracam do hospicjum, bo spotkania tutaj są mi potrzebne, wyznaczają mi drogowskazy na kolejne tygodnie i miesiące pracy. I mam na myśli nie tylko pracę zawodową, ale także pracę nad samym sobą — powiedział Falkowski.

„JESTEM W TEJ MISJI GŁOSEM, KTÓRY PROSI O POMOC”

S. Michaela zauważyła, że misja hospicyjna na Litwie to coraz więcej pacjentów, a obecnie już ponad 70 pracowników.

— Jestem w tej misji głosem, który prosi o pomoc. Niedawno ktoś mnie

zapytał: „a siostra to tylko o pieniądzech?”. Odpowiedziałam, że tak, ja tylko o pieniądzach, bo każdego miesiąca musimy pozyskać na działalność hospicjum ponad 75 tys. euro. To wielkie wyzwanie. Przy takich codziennych potrzebach zakup samochodu byłby niemożliwy, stąd dziś moja ogromna wdzięczność za wrażliwość ludzi, którzy potrafią dostrzec nasze potrzeby, jak prezes Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” czy Fundacja LOTTO — mówi s. Michaela.

— Nasze hospicjum działa na całą Litwę. Wileńszczyzna oczywiście pod względem procentowym liczby naszych podopiecznych przeważa, ale mamy pacjentów także z okolic Poniewieża czy nawet spod Kłajpedy czy Szawel. Ludzie zwracają się do nas, bo słyszeli, że nie odmawiamy pomocy. Na początku działalności postawiliśmy sobie cel, by być zawsze na tak i staramy się to realizować. Jedziemy do pacjenta najszybciej, jak to możliwe, przywozimy wszystko, czego on w trudnej sytuacji potrzebuje.

12.>>

Oczywiście samochód, zwłaszcza bus, to bardzo konieczna pomoc i cieszę się, że Fundacja LOTTO im. Haliny Konopackiej, a także Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego zauważyły nasze potrzeby — mówi s. Michaela.

HOSPICJUM SŁUŻY CAŁEJ LITWIE

Jak wyjaśnia Aneta Górniewicz, zastępca dyrektora hospicjum, napływ pacjentów z całej Litwy rozpoczął się ok. 2 lata temu wraz ze zmianą przepisów, mówiących o ograniczeniach terytorialnych w świadczeniu usług medycznych.

— Wcześniej kasy chorych działały zgodnie z podziałem terytorialnym na Litwie. Kiedy to ograniczenie zostało zniesione, zauważyliśmy częstsze zgłaszanie się z osób z głębi Litwy. Nie muszą być one pacjentami przychodni w Wilnie ani mieć tu swojego lekarza. Wystarczy skierowanie, byśmy mogli objąć je pomocą hospicjum — wyjaśnia Górniewicz.

Wicedyrektorka hospicjum zauważyła, że potrzeby placówki rzeczywiście szybko rosną.

■ Samochód ma służyć przede wszystkim domowemu hospicjum dla dzieci

— Zauważamy, że coraz częściej naszej pomocy potrzebują młode osoby, które zapadają na choroby nowotworowe. Zwykle na początku wspieramy chorych i ich rodziny w domu. Zapewniamy pomoc medyczną, dowozimy potrzebny sprzęt, czasem również specjalistyczną żywność, stąd transport jest jednym z podstawowych warunków naszej dyspozycyjności — mówi przedstawicielka hospicjum.

Hospicjum błogosławionego księdza Michała Sopočki w Wilnie zostało założone ponad 10 lat temu. Jest to jedyna na Litwie stacjonarna placówka opieki paliatywnej.

Od kilku lat funkcjonuje też dział dziecięcy hospicjum. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

TVP
WILNO

■ W czwartek do hospicjum trafił samochód, który jest darem Fundacji LOTTO im. Haliny Konopackiej za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego

Zapad i wagnerowcy zwiększyli bezpieczeństwo naszego kraju?

Rosja odwołała ćwiczenia wojskowe Zapad 2023. Wagnerowcy prawdopodobnie opuszczają Białoruś. Paradoksalnie, uważa ekspert wojskowy Egidijus Papečkus, działania prowokacyjne Rosji i Białorusi zwiększyły nasze bezpieczeństwo.

Antoni Radczenko

„Nie. W tym roku mamy ćwiczenia na Ukrainie” — w ten sposób skomentował rezygnację z rosyjsko-białoruskich ćwiczeń wojskowych minister obrony Rosji Siergiej Szojgu. Manewry wojskowe tuż przy wschodniej flance NATO zawsze były traktowane przez Kreml jako demonstracja siły.

MINISTER: „MAMY DO CZYNNIENIA Z DYNAMICZNYM SPADKIEM”

Minister obrony narodowej Arvydas Anušauskas oświadczył, że wojna z Ukrainą znacznie osłabiła Fede-

rację Rosyjską. „Wcześniej również w innych ćwiczeniach Rosja nie miała ani wydajności, ani możliwości. Widać, że mobilizują ludzi we wszystkich okręgach wojskowych. Ze wszystkich zakątków ślą ludzi i technikę wojskową do Ukrainy, ponieważ ich straty są tam olbrzymie. Czymś oczywistym jest, że są zainteresowani nie ćwiczeniami Zapad, tylko swym losem na wojnie z Ukrainą” — powiedział w ubiegłym tygodniu dziennikarzom minister.

Szef resortu obrony oświadczył, że Litwa ciągle monitoruje sytuację w obwodzie kaliningradzkim, skąd

Rosja również wyprowadza jednostki wojskowe.

Minister w rozmowie z dziennikarzami poinformował, że najemnicy z grupy „Wagnera” masowo opuszczają terytorium Białorusi. „Na podstawie wszelkich dostępnych źródeł mogę tylko powiedzieć, że mamy do czynienia z dynamicznym spadkiem. Oni się rozdzielają, przechodzą na inne terytoria, ktoś wyjeżdża »na urlop« do Rosji, kogoś werbują inne wojskowe struktury. Teraz jest tam sytuacja zupełnie inna, niż przed trzema tygodniami” — oświadczył Anušauskas.

15.>>

■ Ekspert sądzi, że o zagrożeniu trzeba mówić ciągle, bo to kieruje wzrok naszych sojuszników na nasz region Fot. M. P.

14.>>

RYZYKO POZOSTAJE

Powstaje naturalne pytanie: czy odwołanie ważnych z punktu widzenia propagandowego ćwiczeń wojskowych oraz stopniowe wycofywanie się wagnerowców oznacza, że bezpieczeństwo Litwy znacznie się polepszyło? Ministerstwo ochrony kraju ostrzega przed takimi wnioskami.

— Sytuacja z bezpieczeństwem Litwy, z powodu odwołania lub przełożenia w czasie, pozostaje taka sama. Aktywność wojskowa obu krajów pozostaje wysoka. Ryzyko prowokacji na granicy też pozostaje bardzo wysokie. Sytuacja z aktywnością wojskową i wagnerowcami na granicy jest ciągle monitorowana — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Asta Galdikaitė, szefowa działu informacji litewskiego resortu obrony.

PAPEČKYS: „DLA WROGA ZAWSZE SZYKOWANA JEST ODPOWIEDŹ”

Ekspert ds. bezpieczeństwa Egidijus Papečkys uważa, że samo odwołanie manewrów nieopodal naszej granicy jest czymś pozytywnym.

— Nie ma jednoznacznej odpowiedzi, czy to ma bezpośredni wpływ na nasze bezpieczeństwo. W każdym razie dobrze jest, że takie ćwiczenia się nie odbywają. Możemy być pewni, że obecnie nie mogą być rozpoczęte żadne działania wojskowe przeciwko Litwie lub Polsce. Warto pamiętać, że na wszelkie ćwiczenia wojskowe nieprzyjennych państw jest odpowiednia reakcja. Stan gotowości jest podwyższony. Państwo szykuje się do możliwych prowokacji. W wypadku potencjalnego niebezpieczeństwa zawsze szykowana jest odpowiedź. Więc tego typu ćwiczenia mają pozytywny wpływ na stan naszej gotowości bojowej — oświadcza ekspert.

W przypadku najemników grupy Wagnera sytuacja jest trochę inna.

— Kiedy w sąsiednim kraju są oddziały najemników, które dla pieniędzy mogą zrobić cokolwiek, to z pewnością nie uspokaja sytuacji. Szczerze mówiąc od samego początku ich przyjazdu na Bia-

■ Rys. Władysław Mickiewicz

łoruś nie widziałem większego zagrożenia dla nas. Mówię w tym przypadku, o zagrożeniu stricte wojskowym. Tym niemniej czymś pozytywnym jest fakt, że opuszcza ją Białoruś — zaznacza Papečkys.

**ODROBIONE PRACE
W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA**

Nieustanne obserwowanie sytuacji za wschodnią granicą automatycznie zwiększa nasze własne bezpieczeństwo.

— Jednym z celów państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa dla swych obywateli. Dlatego czymś naturalnym jest, że Litwa od 2014 r. z uwagą obserwuje, co się dzieje za wschodnią granicą. Po pełnowymiarowej inwazji 2022 r. w Ukrainie, ta uwaga jeszcze bardziej się wzmocniła. Być może tego nie dostrzegamy, ale naprawdę są realne oznaki tego, że granica jest bardziej monitorowana. To są częstsze loty wzdłuż granicy z Białorusią i Kaliningradem samolotów oraz dronów Stanów Zjednoczonych i innych krajów sojuszniczych. Monitoring trwa. Warto podkreślić, że przybycie wagnerowców oraz ćwiczenia Zapał z poprzednich lat pomogły nam odrobić prace w zakresie bezpieczeństwa, które wcześniej nie były zrobione. Została wzmocniona ochrona granicy. Polacy przenieśli część wojska bli-

żej wschodniej granicy z nieprzyjennymi państwami. To była dobra okazja do głębszego przeanalizowania naszego systemu obrony — zaznacza nasz rozmówca.

ŁUKASZENKO I PRESJA

Zdaniem eksperta mówić o zagrożeniu ze strony ewentualnych wrogów trzeba ciągle, bo to kieruje wzrok naszych sojuszników na nasz region. Być może w pewnych wypadkach dochodziło do przegięcia, ale nigdy nie było siania paniki wśród społeczeństwa.

— Na czym polegają zalety NATO? Kiedy powstaje jakiekolwiek zagrożenie, to jest natychmiastowa adekwatna reakcja. Tak było i tym razem. Chciałbym jeszcze zwrócić uwagę na pewną rzecz. Reżim białoruski z pewnością jest nieprzyjenny względem nas. Z drugiej strony widzimy, że Łukaszenko ostatnio nie tylko unika jakichkolwiek prowokacji, ale również zaniechał ostrzejszej retoryki. Oczywiście czasami wspomni coś w stylu, że „Polska szykuje się do ataku”. Tym niemniej jest to retoryka ostrożna i niekategoryczna względem naszych krajów. To oznacza, że naprawdę się boi odpowiedzi Zachodu. Nie chce dodatkowych sankcji oraz dodatkowej presji ze strony UE i NATO — podkreśla Egidijus Papečkys. ■

Działaczka z Solenik: chcemy realnej wspólnoty

W przystępnych cenach oferował w wileńskich Solenikach kompanię i „chłanie”. Jak opowiada nasza rozmówczyni, nie był to lokal, aby wypić, posiedzieć i pogadać. Lokal nie sprzedaje już piwa. Działaczka, choć ma przekłute opony, zamierza działać dalej dla społeczności. Rozmawiamy z działaczką Violetą Fominienę — z racji udziału w Forum Wileńskim nasza rozmowa zaczyna także tematy „polskie”.

Apolinary Klonowski: Zrobiło się o pani głośno...

Violeta Fominienę: Wcześniej nie miałam okazji działać, bo opiekowałam się dziećmi, pilnowałam ich nauki i nie miałam tyle czasu na problemy Solenik, w których mieszkam. Zobaczyłam, że przez tyle lat nic się nie zmienia, niewielu chciało działać, ludzie boją się opinii innych.

Właściwie to chciałem zacząć inaczej i zapytać o kiosk-bar w Solenikach, który wywoływał kontrowersje.

To nie była jakaś tam kawiarnia czy bar, które są wszędzie. To była po prostu okiennica, w której nie ma nic do zjedzenia, tylko chipsy, kwas, piwo. Wybuchaly bójki, a klienci palili nawet przy dzieciach. Ucierpiała nawet moja córka, która przechodziła i była zaczepiona, musiała uciekać. Powiedziała mi o tym dopiero po miesiącu, gdy zaczęłam zbierać podpisy w sprawie odebrania koncesji. Na zgłoszenie było za późno, ale na działanie nie. Zebrałam ponad 300 podpisów, sama jeździłam i prosiłam o podpis każdego kto zgodził się. Dzięki nam, społeczności Soleników, bar stracił licencję na sprzedaż alkoholu.

Czy jest plan szerszego działania?

Jako wspólnota podaliśmy wniosek o zorganizowanie zebrania, wybierzemy nowego przewodniczącego, który będzie się zajmował odbudową autorytetu Soleników. Obecna wspólnota działa jak prywatna organizacja, więc nikt nie może sprawdzić, co robimy, na co idą pieniądze, bo nie mają obowiązku nam nic przedstawiać.

Po rozmowie z mieszkańcami zrobimy zebranie wspólnoty, zwróciłam się o udostępnienie miejsca także do Gimnazjum w Solenikach, zobaczy-

Violeta Fominienė
Fot. arch. pryw. V. F.

my, jak to wyjdzie. Chcielibyśmy realnie działać, a nie tylko organizować jesienne i wiosenne święta. Wspólnota będzie się nazywała Vardan Salininkų (pol. W imię Soleników), tak jak strona na Facebooku.

Nazwa bardzo podobna do nazwy partii — to przypadek?

„W imię Litwy”, w imię obywateli, w imię Soleników. To akurat niepowiązane, bo działać chcemy niezależnie od afiliacji partyjnych. W imię, choćby, nawet sadowników, którzy są pokrzywdzeni. Nikt nie dba o infrastrukturę. Ile się nie zwracali do samorządu, ale bezskutecznie. I dlatego też jestem w partii — możemy zrobić więcej jako działacze polityczni, bo zwykłych obywateli nikt nie słyszy. A gdy przychodzi działacz partyjny, to muszą się liczyć z organizacją, która za nim stoi.

Ilu będzie członków?

Zapraszamy wszystkich chętnych mieszkańców, nie ograniczamy się liczbowo. Wspólnie wybierzemy władze, przewodniczącego, będzie strona i administracja, będą zebrania.

Ostatecznie nie ma pani w samochodzie opon. Jak to się stało?

Postępowanie trwa, więc nie mogę nikogo oskarżać. Jednak opony mi przekłuto w nocy z 31 lipca na 1 sierpnia, a 1 sierpnia bar stracił licencję. Może to przypadek, chociaż trzeba przyznać, że dość dziwny. Wcześniej były głuche telefony, wiadomości na Facebooku z pytaniem, czy nie boję się jechać do sklepu, że mój samo-

chód można sfotografować, rozpoznać... Na początku nie traktowałam tego poważnie. Nie sądziłam, że tak to kogoś rozjuszy, więc nie przejmowałam się. Teraz mam pewne obawy, szczególnie o dzieci, ale nie wolno dać się zastraszyć.

Skoro jest pani „partyjna” — były rozmowy z Sauliusem Skverneliusem, przewodniczącym partii?

Była rozmowa w naszym oddziale wileńskim. Wiem, że przewodniczący cieszy się z naszej aktywności, że idziemy do przodu. Byłoby mi wstyd jako mieszkanka, jako członkini partii, jako działaczce, gdybym zamknęła oczy na problemy. Każdy z nas musi pokazywać dobry przykład.

Przechodząc do tematu Forum Wileńskiego, słyszała pani o oświadczeniu w sprawie reakcji Ministerstwa Kultury na szowinistyczne wypowiedzi. Valotka (przewodniczący Państwowej Inspekcji Językowej — przyp. red.) dostał upomnienie.

Minister, jako kierownik, powinien pokazać lepszy przykład i brać odpowiedzialność za podwładnych. Widzimy, że wyraził opinię taką, jaką chce słyszeć audytorium. Sami sobie odpowiadamy, czy jest kompetentny, skoro sam mówił o „mówieniu tak w kuchni”. Mieszkając w wielokulturowym kraju, trzeba umieć wyrażać się tak, żeby nie obrażać obywateli.

Czy na Litwie jest problem z nacjonalizmem?

Jest, jak wszędzie. To wymaga pracy, zależy dużo od samego człowieka, jego ciekawości świata, a nie tylko własnego „ja”. Nacjonalista od patrioty różni się tym, że patriota nigdy w życiu nie obrazi innej kultury tylko dlatego, że jest inna. A nacjonalista to robi. Ot i cała różnica. Sama uważam się za patriotkę, inaczej bym nie widziała sensu działać dla swoich sąsiadów. Mam przyjaciół wśród wielu narodowości, nie wyobrażam sobie teraz wyjść i mówić coś niezgodnego z prawdą na ich temat.

Chcę, aby każdy z nas próbował być dobrym przykładem. Nie tylko gadać, ale też robić. Wszyscy będziemy wtedy żyli lepiej. Otwartość i prawdziwość są potrzebne szczególnie, gdy dookoła tylu przebiegaczy.

Rozmawiał Apolinary Klonowski

Ministerstwo chce znacznie większych grzywien za zatrudnianie „na czarno”

Honorata Adamowicz

Konfederacje przedsiębiorców i pracodawców popierają projekt ustawy, który przewiduje większe kary za nielegalne zatrudnienie, jednak sprzeciwiają się propozycji, zgodnie z którą grzywny miałyby zależeć od obrotów firmy.

„NIE” OD LITEWSKIEJ KONFEDERACJI BIZNESU

— Na to, że kary za nielegalne zatrudnienie muszą być większe, zgadzamy się, ponieważ od bardzo dawna nie były one zwiększane. Nadszedł czas, żeby wreszcie to zrobić, ponieważ według danych ministerstwa opieki socjalnej i pracy oraz Państwowej Inspekcji Pracy liczba nielegalnie zatrudnionych osób z każdym rokiem rośnie. Zgadzamy się też z propozycją, żeby osoby, które naruszyły prawo, były podane do publicznej wiadomości. Jednak w żadnym wypadku nie zgadzamy się z propozycją, zgodnie z którą grzywny miałyby zależeć od obrotów firmy, gdyż mniejsze firmy nie wytrzymają takich grzywien — podkreśla w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Ineta Rizgelė, szefowa Litewskiej Konfederacji Biznesu.

„TAK” OD LITEWSKIEJ KONFEDERACJI PRACODAWCÓW

Przedstawiciele związków zawodowych również zgadzają się na grzywny w wysokości od 3 do 12 minimalnych pensji, ale sprzeciwiają się ich obliczaniu na podstawie obrotu. Tymczasem Danas Arlauskas, prezes Litewskiej Konfederacji Pracodawców w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedział, że kary muszą być większe, ponieważ powinny one odstraszać firmy od popełniania wykroczeń i zgadza

się z propozycją, żeby obliczać kary na podstawie obrotu firm.

— Kary za nielegalne zatrudnienie muszą być większe, ponieważ obecne nie odstraszą pracodawców, którzy zatrudniają nielegalnie. Moim zdaniem to, że wysokość kary miałyby zależeć od obrotów firmy, jest normalne. Proszę sobie wyobrazić, że za naruszenie prawa musi tyle samo zapłacić firma, której obroty roczne wynoszą 500 tys. i taka, której obroty wynoszą 5 mln. Te propozycje są w porządku, ale należy jeszcze raz się przyjrzeć punktom, które przewidują, że na firmie pozostaje ślad po zapłaceniu kary. To jest niesprawiedliwe. Jeżeli firma odpowiedziała za swoje wykroczenie to „plama” też musi zniknąć — mówi Danas Arlauskas.

PROPOZYCJE MINISTERSTWA

Resort opieki socjalnej i pracy przedstawił projekt ustawy o nie-

legalnym zatrudnieniu w Radzie Trójstronnej, organie doradczym rządu składającym się z przedstawicieli pracodawców, pracowników i rządu. Ministerstwo dąży do tego, aby inspekcje stały się dwa razy częstsze, a grzywny dla nielegalnych pracowników wzrosły trzykrotnie.

Według propozycji ministerstwa grzywna za nielegalne zatrudnienie jednego pracownika wynosiłaby 2,5 proc. obrotu firmy. Minimalna grzywna wynosiłaby 3 minimalne miesięczne pensje lub 2 772 euro, podczas gdy maksymalna kwota sięgałaby 500 tys. euro. W przypadku powtórnego wykroczenia grzywna wynosiłaby 5 proc. obrotu na nielegalnego pracownika, przy czym minimalna kwota miałyby sięgać 6 minimalnych miesięcznych pensji lub 5 544 euro, a maksymalna — 1 mln euro. Poprawki powinny zostać złożone w parlamencie w listopadzie. ■

Biznes popiera propozycje ministerstwa, ale nie wszystkie
Fot. Marian Paluszkiewicz

30-lecie „Elipsy”: wychodzić ze sztuką do odbiorcy

Anna Pieszko

Uroczyste obchody zaplanowane zostały na 28 października w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, gdzie odbędzie się wystawa okolicznościowa prezentująca okres 30 lat działalności artystów malarzy zrzeszonych w związku.

— Mimo to, że każdy z nas tworzy w indywidualnym, niepowtarzalnym stylu, łączy nas jedno — przywiązanie do polskiej tradycji, łączy nas przynależność do jednego kręgu kulturowego, miłość do Wilna i Wileńszczyzny — mówi Danuta Lipska malarka, plastyczka, prezes Twórczego Związku Polskich Artystów Malarzy na Litwie „Elipsa”.

Jubileusz 30-lecia obchodzi w tym roku Twórczy Związek Polskich Artystów Malarzy „Elipsa”.

PONAD 190 WYSTAW ZBIOROWYCH I INDYWIDUALNYCH

„Elipsa” jest jedynym związkiem twórczym polskich artystów malarzy na Litwie. Jego credo brzmi: nieść sztukę dla odbiorcy. Oznacza to, że malarze propagują sztukę, wychodząc ku odbiorcom i organizując wystawy bliżej widza, w różnych miejscowościach Wileńszczyzny, choć nie tylko. W ciągu 30 lat artyści zaprezentowali już ponad 190 wystaw zbiorowych oraz indywidualnych, a obrazy plastyków „Elipsy” znalazły uznanie wśród miłośników sztuki nie tylko na Litwie, ale też poza jej granicami.

— Nasze obrazy wystawialiśmy w wielu krajach poza Litwą: w Polsce,

Szwecji, Austrii, Szwajcarii, Niemczech, Francji, Czechach, Kanadzie, we Włoszech, Izraelu, Ukrainie, Białorusi — wymienia Danuta Lipska.

— Przybliżamy swoją sztukę, wystawiamy swoje prace, opowiadamy o swojej działalności, organizujemy warsztaty artystyczne dla dorosłych i dla dzieci. Bardzo ściśle współpracujemy z poetami i muzykami — dodaje.

POCZĄTEK I EWOLUCJA

Twórczy Związek Polskich Artystów Malarzy „Elipsa” powstał w okresie po ogłoszeniu niepodległości Litwy w 1993 r. Powstanie organizacji poprzedziły długie dyskusje polskich artystów.

19.>>

■ Prace artystów „Elipsy” poświęcone 700-leciu Wilna wyeksponowane były w Samorządzie Miasta Wilna

18.>>

Wreszcie z inicjatywy śp. Władysława Ławrynowicza, pierwszego prezesa związku, Danuty Lipskiej, Stanisława Kaplewskiego, Lilii Miłto i Anny Kudriaszowej skryształizował się pomysł na działalność i założenie związku. Później do tej grupy dołączyli inni malarze z Wileńszczyzny, których oprócz pasji tworzenia łączyło też poczucie przynależności do polskiej kultury oraz miłość do swojego ojczystego kraju.

Wraz z upływem czasu ewoluowała również tematyka prac.

— Jeżeli na początku przeważały prace w nurcie realizmu, to obecnie przeważają formy abstrakcyjne, fantastyczne, niekiedy surrealistyczne. Każdy malarz tworzy to, co odczuwa, co przeżywa. Jednak mimo to, że każdy tworzy we własnym stylu, to łączy nas to, że od 30 lat, my, polscy artyści malarze na Litwie propagujemy nasze widzenie świata, przedstawiamy niepowtarzalny urok i piękno Wilna, utrwalamy na płótnie naszą Wileńszczyznę. Nasza sztuka trafia do nabywców poza granicami kraju i bardzo się tym szczycimy — podkreśla prezes związku.

WSZECHESTRONNI ARTYŚCI

Malarze zrzeszeni w związku często są wszechstronnymi artystami. Ich twórczość znajduje ujście w różnych przestrzeniach kultury.

— Nasza Krystyna Uženaitė jest nie tylko malarką, ale też poliglotką, aktorką, poetką. Bożena Naruszewicz, która na płótnie przedstawia postacie aniołów, pisze również wiersze. Renata Utołka i Aleksander Subotkiewicz są też nauczycielami plastyki i organizują warsztaty artystyczne w swoich miejscowościach. Czesław Połowski jest restauratorem zabytków — zauważa Danuta Lipska.

Stowarzyszenie aktywnie współpracuje również z innymi polskimi placówkami i organizacjami na Litwie. To Instytut Polski w Wilnie, Dom Kultury Polskiej w Wilnie, Muzeum Etnograficzne w Niemenczynie, Centrum Kultury im. St. Moniuszki. Związek współpracuje z wielofunkcyjnymi ośrodkami kultury na Wileńszczyźnie.

Pięknie się rozwija współpraca z rodakami z Polski. Członkowie

W ciągu 30 lat istnienia „Elipsy” malarze zaprezentowali już ponad 190 wystaw zbiorowych oraz indywidualnych

„Elipsy” są stałymi uczestnikami Festiwalu Kultury Kresowej w Mrągowie i Kaziuków organizowanych w Polsce. Warszawski Teatr „Rampa” i Robert Tondera podczas pandemii pomógł zorganizować wystawę obrazów online. Jedne z ostatnich wystaw „na żywo” zostały zorganizowane również w Warszawie: w Muzeum Niepodległości oraz w warszawskiej dzielnicy Falenica. Zostały zaprezentowane obrazy o tematyce „Wilno romantyczne”, zawierające odniesienia do grodu nad Wilią jako kolebki romantyzmu.

Wileńscy plastycy zilustrowali również antologię „Polska Pogoń Poetycka”, zbiór wierszy autorstwa polskich autorów urodzonych na Litwie. Ta publikacja to pierwsze dwujęzyczne wydanie zbiorowe twórczości zarówno najmłodszego, jak też najstarszego pokolenia polskich poetów z Litwy. Wierszom towarzyszą reprodukcje prac 19 polskich malarzy z Litwy.

NAJNOWSZE WYSTAWY I CZŁONKOWIE ZWIĄZKU

Prace polskich plastyków można obejrzeć również w kolorowym katalogu, którego wydanie było możliwe dzięki współpracy ze Stowarzyszeniem Odra-Niemen, kierowanym przez Ilonę i Eugeniusza Gosiewskich.

Obecnie prace plastyków można podziwiać w sali „Dom Minestra” przy ul. Basanavičiaus 45. Natomiast w piątek, 8 września, w Centrum Kultury w Nowej Wilejce została otwarta wystawa artystki zrzeszonej w związku, Iwony Dakiniewicz. Z kolei z okazji Dnia Niepodległości 11 listopada w Rykontach zostanie zorganizowana okolicznościowa wystawa zespołowa.

Dzisiaj „Elipsa” zrzesza 18 artystów plastyków. To Danuta Lipska, Mirosław Brizis, Iwan Czapskij, Wacław Dajnowski, Iwona Dakiniewicz, Irena Fiedorowicz-Wasilewska, Piotr Ibiański, Karol Jaroszewski, Lilia Miłto, Bożena Naruszewicz, Wiesława Pauksztelo, Stanisław Plawgo, Czesław Połowski, Aleksander Subotkiewicz, Stanisław Szafranowicz, Renata Utołka, Krystyna Uženaitė, Jurij Wytegorow.

Fot. Marian Paluszkiwicz

TVP
WILNO

W ciągu 30 lat artyści zaprezentowali już ponad 190 wystaw zbiorowych oraz indywidualnych, a obrazy plastyków „Elipsy” znalazły uznanie wśród miłośników sztuki nie tylko na Litwie, ale też poza jej granicami.

Kieszonkowe: rodzice na Litwie są hojni, ale muszą więcej rozmawiać o finansach

Honorata Adamowicz

27 proc. ankietowanych rodziców na Litwie wskazało, że daje dzieciom 10-19 euro tygodniowo lub więcej niż 2 euro dziennie. Tymczasem na Łotwie 18 proc., a w Estonii 21 proc. rodziców wskazało, że daje taką sumę kieszonkowego.

STABILNA GOSPODARKA PRZYCZYNĄ RODZICIELSKIEJ HOJNOŚCI

— Bardzo cieszy, że rodzice na Litwie dają dzieciom kieszonkowe i to niemałe. Wynika to prawdopodobnie z tego, że gospodarka Litwy jest stabilna. Estończycy trochę nas wyprzedzają, mają trochę wyższe wynagrodzenia, ale w porównaniu z Łotyszami żyjemy lepiej. Nie można też powiedzieć, że wszyscy rodzice na Litwie dają duże kieszonkowe. Są rodziny, które w ogóle nie mogą pozwolić sobie nawet na minimalne kieszonkowe. Cieszy taka hojność litewskich rodziców, ale smuci bardzo to, że nie tłumaczą oni dzieciom, jak mają rozporządzać tymi pieniędzmi — mówi w rozmowie z „Kuriernem Wileńskim” Jūratė Cvilikienė, ekonomistka, szefowa Instytutu Finansowego Swedbank.

KTO, KOMU I PO ILE?

Prawie co piąty mieszkaniec Litwy (19 proc.) codziennie daje dzieciom 1-2 euro. W Estonii i na Łotwie taką sumę na kieszonkowe przeznacza 20 proc. respondentów. Według danych przeprowadzonych na podstawie transakcji kartami bankowymi, otrzymane kieszonkowe w krajach bałtyckich dzieci wydają zazwyczaj na przekąski i napoje. Porównując te dane z badaniami

Z ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców krajów bałtyckich przez Norstat na zlecenie Citadele wynika, że mieszkańcy Litwy dają swoim dzieciom więcej kieszonkowego niż Łotysze i Estończycy.

przeprowadzonymi 2 lata temu, liczba rodziców, którzy dają dzieciom 10-19 euro tygodniowo na Litwie spadła z 37 proc. do 27 proc., a tych, którzy przeznaczają 5-9 euro tygodniowo — z 29 proc. do 19 proc.

Większe kieszonkowe, 30-39 euro tygodniowo, dla swoich dzieci przeznacza tylko 2 proc. ankietowanych rodziców, 40 euro i więcej tygodniowo dla dzieci przeznacza 3 proc. rodziców biorących udział w badaniu. Wynika z niego, że większe sumy na kieszonkowe przeznaczają rodzice w wieku 40-59 lat, prawdopodobnie wychowujący starsze dzieci.

Kolejne 10 proc. respondentów powiedziało, że nie śledzi, ile kieszonkowego daje potomstwu. 18 proc. stwierdziło, że dzieci w ogóle nie otrzymują kieszonkowego. Na Łotwie taka sytuacja dotyczy 24 proc. respondentów, podczas gdy w Estonii 25 proc.

PIERWSZE KIESZONKOWE, GDY DZIECKO IDZIE DO SZKOŁY

— Najczęściej rodzice zaczynają dawać dzieciom kieszonkowe, gdy idzie ono do szkoły. Ale ile i jak często to zależy od jego wieku. Eksperti radzą, by młodszym dawać mniejsze sumy i codziennie i oczywiście tłumaczyć, na co wydać te pieniądze. Należy też obliczyć, ile dziecko będzie potrzebowało pieniędzy i na początku do takiej sumy się ograniczyć. Po miesiącu można dawać pieniądze na dłuższy okres, na przykład na dwa dni i tak przedłużać do tygodnia. W wypadku starszych dzieci można już dawać większe kieszonkowe i na dłużej, oczywiście jeżeli widzimy, że nastolatek odpowiedzialnie wydaje otrzymaną kwotę — radzi szefowa Instytutu Finansowego Swedbank. ■

Starsze dzieci otrzymują większe kieszonkowe, ponieważ są bardziej odpowiedzialne **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Kurs teologiczno-katechetyczny w wileńskiej Filii UwB

Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie zaprasza do udziału w kursie teologiczno-katechetycznym. Kurs rozpocznie się w Filii UwB w Wilnie w październiku 2023 r. To niepowtarzalna okazja dla wszystkich, którzy pragną pogłębić swoją wiedzę teologiczną oraz zdobyć kwalifikacje niezbędne do nauczania religii katolickiej w szkołach.

Oto kilka istotnych informacji o kursie:

Rozpoczęcie — październik 2023

Rekrutacja — wrzesień 2023

Czas trwania — 3 semestry

Liczba godzin zajęć — 290 (w tym 50 godzin praktyk w szkole)

Odpłatność — bez opłat

Liczba miejsc — 25

Kurs przeznaczony jest w pierwszej kolejności dla studentów kierunku pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna w Filii UwB w Wilnie oraz osób posiadających już przygotowanie pedagogiczne, które chcą zdobyć uprawnienia do nauczania religii katolickiej w szkołach. Kurs nie zapewnia przygotowania pedagogicznego! Zajęcia będą się odbywać co dwa tygodnie w piątki (po południu) i soboty. Prowadzone będą przede wszystkim przez wykładowców (duchownych) z polskich uczelni, ale także z Archidiecezji Wileńskiej.

Kurs Teologiczno-Katechetyczny jest odpowiedzią na zapotrzebowanie środowiska polskich szkół, w których brakuje katechetów naucza-

jących religii w języku polskim. Został przygotowany na mocy umowy o współpracy podpisanej pomiędzy Rektorem UwB i Arcybiskupem Archidiecezji Wileńskiej. Chcemy, aby kurs stał się nie tylko źródłem wiedzy, ale także inspiracją do dalszego rozwoju zawodowego. Wierzymy, że dzięki programowi uczestnicy osiągną swoje cele i staną się cenionymi nauczycielami religii katolickiej.

Osoby zainteresowane udziałem w Kursie Teologiczno-Katechetycznym 2023–2024 serdecznie zapraszamy do zapisów już teraz! Warto pamiętać, że liczba dostępnych miejsc jest ograniczona, dlatego zachęamy do podjęcia decyzji jak najszybciej.

W przypadku potrzeby dodatkowych informacji, prosimy zgłaszać się pod numerem telefonu +370 5 276 6739 lub drogą mailową na adres d.blazewicz@uwb.edu.pl.

Zainteresowanych uczestnictwem w kursie prosimy o przesłanie swoich danych (imię, nazwisko, numer telefonu komórkowego, adres e-mail) na adres e-mail: d.blazewicz@uwb.edu.pl. W treści wiadomości prosimy także zawrzeć następujący tekst: „Chcę uczestniczyć w Kursie Teologiczno-Katechetycznym” oraz podać informację o dotychczas zdobytym wykształceniu. Dziękujemy za zainteresowanie naszym kursem i oczekujemy na Państwa zgłoszenia. ■

Filia UwB w Wilnie

Koncert Bartasa Szymoniaka w DKP

18 września w sali teatralnej Domu Kultury Polskiej w Wilnie o godzinie 19.00 odbędzie się koncert Bartasa Szymoniaka pt. „Wojownik z miłości” — w hołdzie bohaterskiej postawie polskiej ludności podczas kampanii wrześniowej, na koncert zaprasza. Na koncert zaprasza ZPL Wilno oraz DKP.

Bartas Szymoniak to obecnie jedna z najbardziej oryginalnych i cenionych postaci na polskiej scenie muzycznej. Wokalista o charakterystycznej — onirycznej barwie głosu a także beatboxer — twórca własnego stylu beatrock. Autor takich przebojów jak „Wojownik z miłości”, „Cierpliwość” czy „Powroty”, które przez dziewięć kolejnych tygodni nie scho-

dziły ze szczytu listy przebojów radiowej Trójki. Jego twórczość to także nietuzinkowe interpretacje wierszy najważniejszych polskich poetów (m.in. C.K. Norwid, K.K. Baczyński, T. Gajcy, B. Leśmian czy A. Słonimski). Frontman kultowego Sztywnego Pala Azji (2008 – 2015), laureat „IDOLA” oraz absolwent katowickiego wydziału Jazzu. ■

X Międzynarodowe Senioralia w Krakowie z udziałem seniorów z Wileńszczyzny

W tym roku, 1 września, już po raz dziesiąty Stowarzyszenie Manko – Głos Seniora zorganizowało Międzynarodowe Senioralia w Krakowie. Wydarzenie miało na celu kształtowanie, jak też utrwalenie wśród seniorów postawy aktywnego obywatela.

Na wydarzenie byli zaproszeni członkowie Rad Seniorów, Uniwersytetów Trzeciego Wieku, organizacji seniorskich, instytucji publicznych, społecznych i prywatnych oraz przedstawiciele miast partnerskich i władz samorządowych z całej Polski. W Senioraliach uczestniczyło przeszło 5 000 seniorów ze 100 miast Polski, jak też z 10 innych krajów. W wydarzeniu uczestniczyło 41 osób z Wileńszczyzny: 6 słuchaczek Polskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Solecznikach, 4 słuchaczki z Akademii Trzeciego Wieku w Wilnie, 8 członków PUTW w Wilnie, 6 członków UTW „Optymiści” z Niemenczyzna, 16 osób z Nowych Święcian, a także 1 osoba z „Kuriera Wileńskiego”. Miałam zaszczyt być kierowniczką tej wspaniałej grupy.

30 sierpnia wczesnym rankiem wyjechaliśmy do Krakowa. Wieczorem byliśmy już na miejscu. Zjedliśmy kolację w Międzypokoleniowym

Centrum Edukacyjnym Głosu Seniora. Czekali tu na nas: prezes Stowarzyszenia MANKO – Głos Seniora pan Łukasz Salwarowski, pani Grażyna Tworek — liderka UTW, ambasadorka Głosu Seniora, pani Janina Czaja — współorganizatorka Ogólnopolskich i Międzynarodowych Senioraliów w Krakowie i in.

Po wspólnej kolacji złożyliśmy podziękowanie gospodarzom za zaproszenie. Od pierwszej chwili pobytu odczuliśmy przyjazną atmosferę, ciepło rodzinne, poczuliśmy się jak w domu. Za opiekę dziękujemy Paniom Grażynie Tworek i Janinie Czai.

31 sierpnia zwiedziliśmy Muzeum Archidiecezjalne Kardynała Karola Wojtyły. Obejrzeliliśmy w nim pamiątki związane z papieżem Polakiem z różnych okresów jego kapłaństwa i pontyfikatu. Muzeum posiada stałą ekspozycję sztuki sakralnej od XIII do XIX w. obejmującą rzeźby, malarstwo, naczynia i szaty liturgiczne.

Zwiedziliśmy także Muzeum Lotnictwa Polskiego. Powstałe w 1963 r. muzeum chroni i prezentuje polskie oraz światowe dziedzictwo lotnicze. Jest ono jednym z największych europejskich muzeów tego typu. Zbiory liczą ponad 240 samolotów, szybowców i śmigłowców.

W Filharmonii Krakowskiej odbyło się spotkanie z Pauliną Surman, przedstawicielką Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego oraz Panią Elżbietą Achinger — radną Województwa Małopolskiego.

Wieczorem mieliśmy rejs statkiem po Wiśle. To była dla nas wspaniała atrakcja.

1 września uroczysta Msza święta w Kościele Mariackim zainaugurowała Międzynarodowe Senioralia. Następnie uczestnicy w kolorowym pochodzie udali się do Parku im. Henryka Jordana.

23.>>

■ 31 sierpnia zwiedziliśmy Muzeum Archidiecezjalne Kardynała Karola Wojtyły

22.>>

Na uczestników Senioraliów czekało wiele atrakcji: koncerty Alexandra Martinez, Duo Performance, Krzysztofa Bigaja, występy artystyczne zespołów seniorskich, pokazy mody stylowych seniorów, impreza integracyjna, którą poprowadziła światowej sławy DJ Wika. Uczestnicy wydarzenia mogli skorzystać z wykładów specjalistów na temat zdrowia oraz bezpłatnych badań i porad lekarskich (badania kardiologiczne, badania ciśnienia, badania słuchu, badania wzroku, badania cukru). Strefę gastronomiczną uatrakcyjniły liczne stoiska Kół Gospodyń Wiejskich oraz grill. Było to cudowne wydarzenie integrujące seniorów, którzy ponownie zrozumieli, że prowadzenie aktywnego trybu życia wpływa na stan zdrowia, więc na pewno będą chcieli się częściej spotykać.

W imieniu grupy seniorów z Wileńszczyzny pragnę gorąco podziękować prezesowi Stowarzyszenia Manko – Głos Seniora panu Łukaszowi Salwarowskiemu za zaproszenie na tak wspaniałą imprezę i dobrą jej organizację. Serdecznie gratuluję także koordynatorce Senioraliów pani Ewie Hołocie za zaan-

Przed rozpoczęciem Senioraliów było też sporo wspaniałych okazji do zwiedzania „perełek” Krakowa, w tym – oczywiście – Wawelu

gazowanie i poświęcony czas, które pozwoliły stworzyć niepowtarzalną atmosferę. Podziękowanie kieruję też do sponsorów za pokrycie kosztów wynajmu autokaru do Krakowa: pani Irminie Szmalec – konsul RP w Wilnie, dyrektorowi Domu Kultury Polskiej w Wilnie panu Arturowi Ludkowskiemu, a także samorządom rejonu solecznickiego i wileńskiego.

Podróżowało się świetnie dzięki wspaniałym kierowcom Wadimowi i Denisowi. Do domu seniorzy wrócili pełni wrażeń, bo podróże mają magiczną moc uzdrawiania duszy i zdecydowanie pomagają zdystansować się od problemów dnia codziennego. ■

Kierowniczką grupy
Jadwigą Sinkiewicz
Fot. archiwum PUTW

■ W Senioraliach uczestniczyło przeszło 5 000 seniorów ze 100 miast Polski, jak też z 10 innych krajów

*Czasem mówią: „skok w bok”.
Śmiech jest ponoć lekiem.
Niechaj wspólny szkolny rok
biegnie nam z uśmiechem!*

Ten wierszyk przesłała do redakcji „Kuriera Wileńskiego” kiedyś Monika Skarulska, była uczennica klasy 5. Suderwskiej Szkoły Podstawowej im. M. Zdziechowskiego. Dzisiaj z radością przedstawiam go raz jeszcze!

PRZENOSIMY SIĘ DO ŚREDNIOWIECZA...

W KLASZTORZE POŁOŻONYM WYSOKO NA ZBOCZU GÓRY MIESZKAJĄ MNISI. KLASZTOR JEST POTĘŻNY, ALE I TAK NAJBARDZIEJ JEST OKAZAŁY KOŚCIOŁ. WŁAŚNIE KILKU MNICHÓW WYSZŁO Z KOŚCIOŁA. PEWNIENIE SĄ JUŻ PO PORANNYCH MODLITWACH I ŚPIESZĄ SIĘ NA ŚNIADANIE DO KLASZTORNEJ JADALNI, CZYLI DO REFEKTARZA, A MOŻE PO DRODZE WSTĄPIĄ JESZCZE DO SWOICH DORMITORIÓW, CZYLI DO POMIESZCZEŃ, W KTÓRYCH ŚPIĄ. NIEWYKLUCZONE, ŻE ZA KILKA CHWIL PRZEORGANOŚCI ZEBRANIE W POMIESZCZENIU ZWANYM KAPITULARZEM...

ŻYCIE W KLASZTORZE UPEŁYWA RACZEJ MNICHOM SPOKOJNIE. WSTAJĄ WCZEŚNIE RANO, A DZIEŃ ZACZYNAJĄ OD MODLITWY. WŁAŚCIWIE MNISI POLECAJĄ SWOJE ŻYCIE BOGU – WIĘKSZOŚĆ CZASU SPĘDZAJĄ NA MODLITWIE. W CIĄGU DNIA UCZESTNICZĄ W OŚMIU NABOŻEŃSTWACH! NIEKTÓRZY MNISI OPIEKUJĄ SIĘ TAKŻE UBOGIMI I CHORYMI. WYJĄTKOWE I MAGICZNE MIEJSCE W KAŻDYM KLASZTORZE TO SKRYPTORIUM...

W SKRYPTORIUM

SKRYPTORIUM W ŚREDNIOWIECZNYM KLASZTORZE ZABIERAŁO DUŻO MIEJSCA, BO BYŁO TO DOSYĆ DUŻE POMIESZCZENIE. ZNAJDOWAŁY SIĘ TAM STOLEY Z KRZESŁAMI PRZY KTÓRYCH MNISI PRZEPISYWALI WSZELKIEGO RODZAJU KSIĄŻKI. DLACZEGO TRUDNILI SIĘ TAKIM ZAJĘCIEM?

W ŚREDNIOWIECZU JESZCZE NIE ZNANO MASZYN DUKARSKICH I KSIĄŻKI KOPIOWANO TYLKO W TEN SPOŚÓB. TAK! BYŁA TO BARDZO TRUDNA I ŻMUDNA PRACA. ZDARZAŁO SIĘ, ŻE JEDNĄ KSIĘGĘ, NP. BIBLIĘ, MNICH KOPIOWAŁ CAŁY ROK! CZASEM, JAKIŚ MNICH ŁAPAŁ SIĘ ZA GŁOWĘ – SZCZEGÓLNIIE, GDY SIĘ POMYLIŁ. TAKĄ KSIĘGĘ PRZEPISANĄ PRZEZ MNICHA NAZYWAMY RĘKOPISEM LUB MANUSKRYPTEM.

TAKIE MANUSKRYPTY BYŁY BARDZO DROGIE I TRUDNO DOSTĘPNE, DLATEGO GDY JUŻ JE WYDAWANO, TO MUSIAŁY BYĆ PIĘKNE, DOPIESZCZONE I ŁADNIE OPRAWIONE – TO DLATEGO CZĘSTO ZNAJDUJEMY W TAKICH RĘKOPIŚACH DUŻO DEKORACJI. JAK WIDZICIE, NAWET PIERWSZE LITERY BYŁY WYRÓŻNIANE I RĘCZNIE DEKOROWANE – TAKĄ LITERĘ NAZYWAMY INICJAŁEM!

★ Mój pierwszy dzień w szkole

Mój pierwszy dzień w szkole,
Pani kazała usiąść w kole.
Wszyscy po wakacjach stęsknieni,
Rozmawialiśmy o szkole
natchnieni.

Uczniowie pięknie ubrani,
Uśmiechaliśmy się serdecznie do pani.
Ona cała wymalowana
I pięknymi kwiatami obdarowana.

Rodzice stali w oddali,
I nam wcale nie przeszkadzali.
Czas niezmiernie szybko minął,
Pierwszy dzień w szkole w pamięci
zaginął.

Rozmowa na migi – dobra rada

Dogadać się z rodzicami? To
niezwykle trudna sprawa, ale
do wykonania! Proszę, nie
zrażajcie się, jeżeli nie udało
Wam się osiągnąć

porozumienia za
pierwszym razem.

Trochę
cierpliwości i
wrozumiałości dla
swoich rodziców, a
będzie wszystko dobrze.
Tak, tak. Zwracam się o
wrozumiałość Waszą do
Waszych rodziców, a nie

odwrotnie. To nie tylko rodzice
muszą Was zrozumieć, ale Wy ich
również. A może nawet przede
wszystkim. A teraz do dzieła! Jeżeli
Wasza rozmowa z rodzicami
przeradza się w kłótnię
i to głośną, to
spróbujcie sprawę
załatwić na migi. To
może być nie tylko
skuteczne, ale i zabawne.
Nawet mały potrafią się
między sobą w ten sposób
porozumieć, a co dopiero
człowiek???!!!

ALE DOWCIP!

Na lekcji przyrody nauczycielka pyta Jasia:
— Jasiu, co wiesz o jaskółkach?
— To bardzo mądre ptaki, proszę pani. Odlatują,
gdy tylko rozpoczyna się rok szkolny.

Zagadki!
Odpowiedź jest
do góry nogami,
ale nie oszukuj,
najpierw odgadnij!

By wlaził w drzewo,
w głowę go biją.
A kiedy wejdzie –
trudno go wyjąć.
zpdzomb :zpe!mddpo

ZNAJDŹCIE 5 RÓŻNIC!

Uwiązane na zielonym wiju
zielone dziecko.
Gdy słońce świeci, rośnie
i tyje, a gdy utyje, to jest
słodki i soczysty!

Odpowiedź: arbuz

POZNAJMY SZYMPANSY

- Szympany używają kamieni, by rozbić owoce lub orzechy, które chcą zjeść!
- Używają gałązek lub trawy wkładając je do kopców termitów. Później gałązki wyciągają i zjadają termity, które na niej weszły. Sprytne, co?
- Niektóre szympany trzymają kończyny górne nad głową podczas iskania (czyli podczas czyszczenia sierści) – one wiedzą, że podniesione do góry ręce ułatwiają innemu szympansowi w czyszczeniu ich sierści!
- Na noc budują gniazda na drzewach, by bezpiecznie odpocząć.

Zdrowy ketchup z cukinii i papryki

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Używam go do pizzy, zapiekank, a nawet jako sos do gołąbków czy pulpetów. Jest lekko pikantny, pachnący ziołami, nie za słodki, moja rodzina go uwielbia. Przygotowanie ketchupu jest banalnie proste, a zawsze się udaje. Można doprawić go według własnego smaku, dodając więcej ostrej papryki.

Składniki:

• 2,5 kg obranej cukinii • 700 g papryki czerwonej • 3 łyżki soli kamiennej • 1 szklanka octu 10% • 1 szklanka cukru • 500 g koncentratu pomidorowego • 2 łyżki ziół prowansalskich • 2 łyżki oregano • 2 łyżki bazylii • 1 łyżka płaska curry • 1 łyżka słodkiej papryki • 1/2 łyżeczki ostrej papryki

Wykonanie:

Cukinię obrać, wydrążyć, pokroić w kostkę, zważyć i dodać 1,5 łyżki soli, wymieszać i zostawić na dwie godziny. Paprykę umyć, wydrążyć środki z nasionami, pokroić w paski, dodać 1,5 łyżki soli i zostawić na dwie godziny, aby warzywa puściły sok. Następnie

Ketchup z cukinii jest bardzo smaczny, dużo zdrowszy i tańszy niż ten kupiony, a prosty do zrobienia.

■ Fot. Freepik.com

ugotować w oddzielnych garnkach. Jak warzywa miękkie, to odlać je i odsączyć na sitku. Do cukinii i papryki dodać zioła i wszystko razem zmiksować na gładką masę. Dodać ocet, cukier, koncentrat pomidorowy zagotować, zmniejszyć grzanie i wolno

gotować 10 minut. Ketchup jest gęsty i przyska, dlatego trzeba cały czas mieszać. Gotowy ketchup nakładać do umytych i wyparzonych słoików, zakręcić i pasteryzować od zagotowania słoików 20 minut. Z porcji tej wyszło 15 słoików o pojemności 180 ml. ■

Słodko-kwaśny sos z cukinii

Sos z cukinii i papryki słodko-kwaśny doskonale smakuje i na ciepło i na zimno. Nadaje się zarówno do mięsa, potraw z grilla, jak i jako dodatek do makaronu czy ryżu. Sos z cukinii warto przygotować teraz — gdy warzywa są pełne smaku i aromatu. Mając w zapasie gotowe słoiki możemy w ekspresowym tempie przygotować pyszny obiad.

Składniki:

• 2,5 kg cukinii • 800 g cebuli • 1 kg papryki czerwonej • 2 kg pomidorów • 1,5 szklanki octu 10% • 1,5 szklanki cukru • 300 g koncentratu pomidorowego • 2 łyżki przyprawy do spaghetti • 1 łyżka bazylii • 1 łyżka oregano • 1 łyżka curry • 1 łyżka papryki

słodkiej • 2 łyżki soli • 1/2 łyżeczki papryki ostrej

Wykonanie:

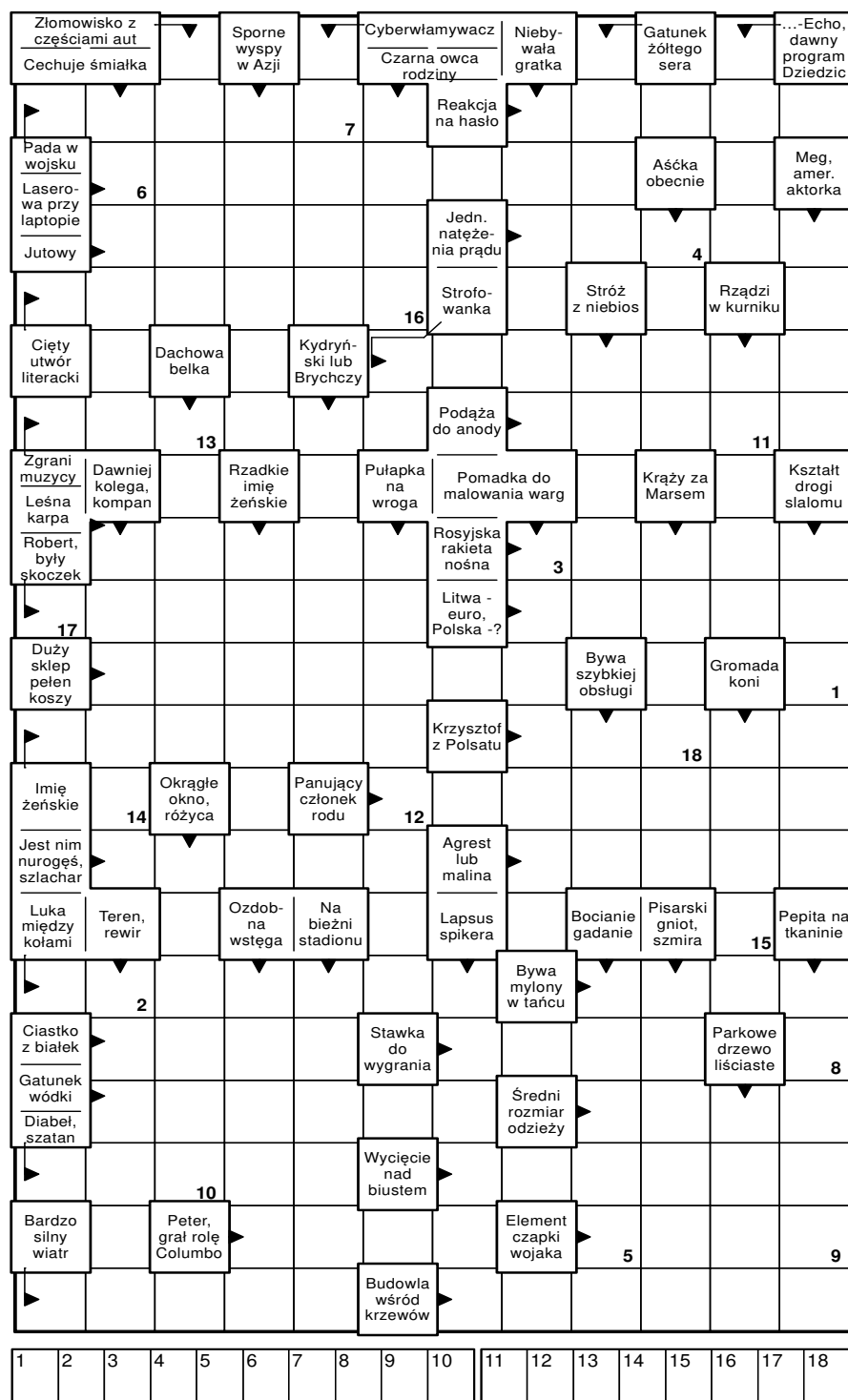
Cukinię umyć, jeśli są nasiona duże to wydrążyć, a resztę pokroić w drobną kostkę razem ze skórką. Paprykę i cebulę obrać, umyć i pokroić w kostkę. Warzywa włożyć do miski, wsypać sól kamienną, wymieszać i zostawić na 8 godzin, najlepiej na noc. Pomidory umyć, sparzyć, obrać ze skórki, pokroić, włożyć do garnka i ugotować, a następnie zmiksować na gładką masę. Ocet zagotować razem z cukrem. Do dużego garnka włożyć odcedzone warzywa, ocet z cukrem i wolno gotować 15 minut. Dodać zmiksowane pomidory, koncentrat

pomidorowy i wszystkie przyprawy, zagotować i dusić na małym grzaniu 10 minut. Przygotować słoiki, umyć je i wyparzyć. Gorący sos wkładać do słoików, zakręcić nakrętki i pasteryzować od zagotowania wody 25 minut. ■

■ Fot. Freepik.com

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 7-8 WRZEŚNIA

Poziomo: POMSTA - DEYNA - ZAPUSTY - PRACZ - SFORA - POKRZYWKA - TREND - ALARMOWANIE - KARIBU - RZĘPA - WYPAS - DILER - SAKE - PRYM - TARŁO - ODRA - KRUCZEK - TRATWA - CHILI - RABATA - SZATA - MASECZKA - POZA - SPIS - BOJER - PRAŁAT - KIWI - DODA - WARTA - SZATAN

Pionowo: ROZPORA - AWATAR - AMBONA - MARK - LIRYKA - ALBA - SPARTA - IPERYT - ASPEKT - TUCZ - RABA - TEORIA - FASZYZM - USPOKAJACZ - ZAPIS - DYSK TWARDY - UCISK - FARA - ZIMOCH - ZASADA - ŁYKO - ENGEL - DZIDA - PŁOT - RENI - PEEREL - TRIADA - ŻABA - DENAR - AKIRA - STAN

Hasło: Pasowanie na rycerza

Uśmiechnij się!

Mąż siedzi w pokoju przy komputerze, wpisuje w Google:

„Jak rozpoznać, czy moja żona to wiedźma?”

Nagle słyszy z kuchni głos żony:

— A zapytać wprost to nie łaska?!

Na lekcji języka polskiego pani pyta Jasia:

— Jak nazywają się mieszkańcy Warszawy?

Jasiu rozeźlony:

— Zwariowała pani! Skąd mam wiedzieć? Toż to półtora miliona ludzi..

Dziekan jednego z amerykańskich uniwersytetów wzywa do siebie studenta i mówi:

— Wczoraj znajdowałeś się na terenie żeńskiej bursy. Według regulaminu naszego uniwersytetu musisz zapłacić 10 dolarów kary. Jeśli znów ci się to przytrafi, następnym razem zapłacisz 15 dolarów, a za trzecim razem — 20.

— Panie profesorze, cenię sobie pański czas. Porozmawiajmy rzeczowo: ile kosztuje abonament na cały semestr?

— Coś taka wkurzona?

— Mężowi na urodziny kołowrotek kupiłam do wędki.

— No to chyba dobrze? Twój stary co weekend z kolegami przecież na ryby jeździ. Nie spodobał mu się?

— Gorzej. Zapytał, co to jest.

— Jasiu, — mówi nauczycielka — czy wierzysz w życie pozagrobowe?

— Nie. Dlaczego?!

— Bo przed szkołą stoi twój dziadek, na którego pogrzeb zwolniłeś się wczoraj z lekcji.

Blondynka pyta swojego chłopaka:

— Czy to prawda, że płazy nie mają mózgu?

— Prawda żabciu.

Rozmawiają narzeczeni.

— Moi rodzice — mówi ona — obiecali mi, jako prezent ślubny, samochód.

— Świetnie, — cieszy się on — moi obiecali mi parking przed domem.

Jan Matejko inspiruje młodych Polaków. Plener artystyczny w Trokach

Ilona Lewandowska

Dla upamiętnienia 185. rocznicy urodzin i 130. rocznicy śmierci Senat ogłosił 2023 r. rokiem Jana Matejki. Pośród wielu wydarzeń upamiętniających wybitnego malarza, który wywarł wpływ na postrzeganie historii Rzeczypospolitej przez wiele pokoleń Polaków, są również inicjatywy Polaków z Wileńszczyzny.

W sobotę, 9 września tuż przy trockiej bazylice dzieci skupione wokół Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie tworzyły prace zainspirowane obrazem „Chrzest Litwy” Jana Matejki.

— To miejsce i temat wybraliśmy nieprzypadkowo. Oczywiście o przywołaniu pamięci Matejki zadecydowała rocznica. W czasie tego pleneru postanowiliśmy także połączyć dwie rzeczywistości szczególnie ważne dla chrześcijaństwa na Litwie. Chodzi mi oczywiście o chrzest Litwy, który Jan Matejko uwiecznił na jednym ze swoich monumentalnych dzieł oraz odpust w trockim sanktuarium, które przez wieki odgrywało ogromne znaczenie w dziejach naszego kraju — powiedział Edward Kiejzik.

Zajęcia prowadziła Edita Tamulytė — restaurator dzieł sztuki, kierująca galerią „Foje” w Trokach.

— Omówiliśmy z dziećmi obraz Matejki, nie będziemy go jednak kopiować. Tworzymy prace nim zainspirowane, każdy zgodnie z własną wizją, gdyż każdy ma inną wrażliwość, zwraca uwagę na inne szczegóły — powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu” Tamulytė.

Rzeczywiście, obrazy choć tworzone równocześnie, miały mało elementów wspólnych, co było dowodem na to, że kreatywność dzieci nie lubi ograniczać się do odtwórczej pracy.

Wśród uczestników zajęć był również stały czytelnik „Kuriera Wileńskiego”, Jan Rudnicki, który tworzył barwny obraz średniowiecznej, pełnej życia Litwy. Mówiąc o „Kurierze Wileńskim” zauważył, że najbardziej lubi Pocopotka i uważa, że ukazuje się on zbyt rzadko.

Zajęcia prowadziła Edita Tamulytė — restaurator dzieł sztuki, kierująca galerią „Foje” w Trokach

— Uważam, że Pocopotek powinien być w każdym wydaniu — postulował jeden z naszych najmłodszych czytelników.

Trocki plener był kolejnym etapem projektu poświęconego twórczości Jana Matejki, który realizuje Galeria Sztuki „Foje”. Prace inspirowane dziełami Jana Matejki stworzyli wcześniej uczniowie Gimnazjum w Zujunach, a wszystkie prace już niedługo będzie można obej-

rzeć podczas wystawy zorganizowanej w trockiej bazylice. Projekt finansowany jest ze środków Kancelarii Premiera RP w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023 za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Fot. Organizatorzy

TVP
WILNO

Obrazy, choć tworzone równocześnie, miały mało elementów wspólnych, co było dowodem na to, że kreatywność dzieci nie lubi ograniczać się do odtwórczej pracy

Przeciętne plony tegorocznych ziemniaków

Honorata Adamowicz

— Na razie dokładnych danych nie mamy, bo jeszcze nie wszyscy zebrali ziemniaki z pola. Plony w różnych miejscach kraju się różnią. W niektórych regionach zbiory są marne, a w innych, jak mówi rolnicy, średnie. Duży wpływ na urodzaj mają nawozy. Są one obecnie bardzo drogie, więc rolnicy oszczędzają, a to odbija się na plonach — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Indrė Lukoševičienė, dyrektorka Litewskiego Stowarzyszenia Hodowców Warzyw.

POGODA ZROBIŁA SVOJE

W tym roku wiosna była zimna. Pierwszy tydzień maja przyniósł przymrozki. Temperatura spadła do -5 stopni Celsjusza, a miejscami nawet do -8 st. C. Następnie panowała susza.

— Nie ma więc co marzyć o dobrych plonach... Pogoda w tym roku nas nie rozpieszczała. Ziemniaki długo nie wschodziły, bo było bardzo zimno, po prostu leżały w ziemi. Przymrozki też zrobiły swoje, te warzywa, które weszły wcześniej, mróz zmroził, więc musiały na nowo wschodzić. Potem, jak już weszły, pojawiła się susza. W dolinach, w cieniu, tam plony są trochę lepsze — mówi Indrė Lukoševičienė.

GNIJĄ W GLEBIE

Halina z rejonu wileńskiego ziemniaki sadi od wielu lat. W rozmowie z „Kurierem Wileńskim” przyznała, że tegoroczne zbiory są dobre, tylko, że nie będzie mogła z nich skorzystać, ponieważ ziemniaki zaczęły gnić w glebie.

— Ziemniaki obrodziły, pod krzakiem jest ich dużo i nie są

Hodowcy ziemniaków ubolewają, że z powodu ekstremalnych warunków pogodowych tegoroczne plony są średnie, a w dodatku warzywa te gnią w glebie.

małe, ale właśnie teraz, gdy kopię, znajduję mnóstwo zgniłych warzyw. Zauważyłam też, że te, które już są wykopane i leżą w piwnicy, też gnią. Spowodowane jest to pogodą, ponieważ, gdy miały miejsce ulew, ziemia była twarda, więc woda nie wsiąkała, a ja jeszcze posadziłam je w dolinie... Każdego roku trochę sprzedaję. W tym roku moja cena to 50 centów, ale nie sprzedaję mniej niż 20 kilogramów — mówi Halina.

Średnia cena tegorocznych ziemniaków wynosi 35-50 centów za kilogram. Jeżeli kupujemy więcej na rynku lub od rolnika, to ceny można uzgadniać.

PLONY ZIEMNIAKÓW MOGĄ BYĆ PONIŻEJ PIĘCIOLETNIEJ ŚREDNIEJ

W 2023 r. Unia Europejska (UE) stoi w obliczu okresu niepewności w branży uprawy ziemniaków. Wynika ona z szeregu niekorzystnych

warunków pogodowych na początku tego roku, w tym zbyt dużych opadów deszczu podczas sadzenia oraz późniejszej gorącej i suchej pogody w maju i czerwcu. Te anomalie pogodowe miały znaczący wpływ na rozwój upraw, co doprowadziło do obaw o wielkość zbiorów ziemniaków w ciągu roku.

Źródła rynkowe wyraziły obawy, że plony ziemniaków w 2023 r. mogą być poniżej pięcioletniej średniej. Połączenie niekorzystnych warunków pogodowych i zmniejszonych obszarów obsadzonych spowodowało wątpliwości co do wielkości zbiorów. W rzeczywistości niektórzy eksperci uważają, że zbiory ziemniaków w UE w 2023 r. mogą być jednymi z najniższych w historii. Perspektywa ta jest niepokojąca, biorąc pod uwagę znaczenie ziemniaków w diecie europejskiej i w różnych gałęziach przemysłu, w tym w przetwórstwie i produkcji żywności. ■

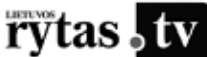

Średnia cena tegorocznych ziemniaków wynosi 35-50 centów za kilogram
Fot. Marian Paluszkiewicz

	
7.00 Detektyw Literka	
7.10, 17.20 S. anim.	
„Przyjaciele Misia i Marigolci”	
7.35 Rusz się człowieku	
7.50 Telegwierz	
8.00 Info Wilno	
8.20 Studio Wilno	
8.35 Polonia 24	
9.05 Starszaki	
9.25 S. „Sześć siostr”	
10.30 Przystanek slow food	
10.55 Gra słów	
11.15 Polacy to wiedzą!	
11.45 Podróże Małej i Dużej	
12.10 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
12.35 S. „Leśniczówka”	
13.00 Info Wilno	
13.05 Studio Wschód	
13.30 Tygiel	
13.50 Wielki test	
15.05 Słownik polsko@polski	
15.30 Astronarium	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.45 S. „Barwy szczęścia”	
17.10 Detektyw Literka	
17.45 S. „Stulecie Winnych”	
18.30 Nowe spojrzenie	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
21.25 S. „Leśniczówka”	
21.50 S. „Dziki serca”	
22.45 Informacje kulturalne	
00.15 Info Wilno	
	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.02 Dzień dobry Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości	
9.00 S. „Soko Leipzig”	
9.45 S. „Komisarz Rex”	
10.35 S. „Prowincjonalna komisarz”	

11.30 S. „Diagnoza Betty”	
12.15 Euromaxx	
13.30 Kto i dlaczego?	
13.00 Przyjazna Litwa	
14.00, 15.00, 16.00, 14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo	
16.15 S. „Zaklinacze koni”	
17.00 S. „Obietnica”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 (Nie)emigranci	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „Bracia i siostry”	
22.30 Wiadomości Rowerowe	
22.00 S. „Wikingowie”	
23.45 S. „Komisarz Rex”	
	
6.00 Filmy anim.	
7.00 S. „Ratownicy”	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „MacGyver”	
11.00 S. „Prawie żonaty”	
12.00 Wiadomości	
13.20 Pani chłopka	
14.30 S. „Płomień”	
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Będzie wszystkiego	
21.00 S. „Poważne sprawy”	
21.30 Wiadomości	
22.30 „Mroczna tajemnica” thriller	
00.35 S. „MacGyver”	
	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 Historie rzeczy	
7.00 Kto i dlaczego?	
7.30 Detektywi historii	
8.30 7 dni Kowna	
9.00 „Dzień dobry Litwo”	
11.30 Białoruska Pogoń	
12.00 Legendy. Dziś i na zawsze	
13.00 Dzień Kultury	

13.30 Weranda	
14.00 7 dni Kowna	
14.30 Lato na kopcu	
15.30 Euromaxx	
15.45 S. „Służyć i bronić”	
16.45 Dzień dobry Litwo	
19.00 Pole bitwy	
19.30 „Hipopotamy Escobara” film dok.	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 „Granice Litwy”	
22.30 Nie mam tylu lat	
23.00 Kuchnia Beaty	
00.00 Wiadomości DW (ros.)	
00.15 Dziś na świecie (ros.)	
	
6.00 Seriale anim.	
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”	
8.55 S. „W wirze miłości”	
10.00 S. „Barrister Babu”	
11.00 S. „Kobiety lekarz”	
12.00 S. „Niewierna”	
14.00 S. „Macocha”	
15.00 S. „Simpsonowie”	
16.00 TV 3 wiadomości	
16.30 TV Pomoc	
18.30 TV3 wiadomości	
19.30 „Pod prąd”	
20.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”	
21.00 S. „Zakochani”	
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	
22.30 „Operacja „Deszcz” film akcji	
01.10 S. „Tajemnica Błatego Konia”	
	
6.00 S. „Ślepa strefa”	
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni	
8.20, 14.50 S. „Policja wodna”	
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
10.35 S. „CSI. Miami”	
11.35 S. „Mentalista”	
12.30 S. „Ślepa strefa”	

17.00 Dzień info	
17.30 S. „Mentalista”	
18.30 S. „CSI. Miami”	
19.30 S. „Seal Team”	
20.30 „Ale numer!”	
21.00 „Aeon Flux” film fab.	
22.50 „Zjawia” dramat	
	
5.30, 13.00 Nowy dzień	
6.30 S. „Jasnowidz”	
7.30 O przyjemnościach łaźni	
8.00 S. „Tajemnice”	
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	
12.00 Kod zdrowia	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	
17.00, 23.30 S. dok. „Paranormalne zjawiska 911”	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30 Pytanko	
20.00, 22.30 Reporter	
20.20 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
22.50 Sport. Pogoda	
23.00 Pytanko	
	
5.30, 16.00 S. „FBI”	
7.25 S. „Cobra 11”	
8.30 „Magazynowe wojny”	
9.00 „E-gazas dugnas”	
9.30 S. „Współczesna rodzina”	
10.00, 20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”	
11.00 S. „Rezydenci”	
12.00 S. „Tatuśki”	
14.00 S. „Cobra 11”	
15.00 S. „CSI. NY”	
18.00 S. „Simpsonowie”	
19.00 S. „Rezydenci”	
21.00 „Mythica: Pogromca bogów” film fab.	
23.25 S. „Elementary”	

	
6.00 S. „Kadin”	
7.00 „Rodzinne melodramaty”	
8.00 S. „Zakazany owoc”	
9.00 S. „Zranione serce”	
10.00 „Cud” dramat	
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	
12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Niezapomniany”	
15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 S. „Bądź ze mną”	
16.00 „Zamiećmy się żonami”	
17.00 „Rodzinne melodramaty”	
18.00 S. „Niezapomniany”	
19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Rocco Schiavone”	
23.05 S. „Zabójcze tropiki”	
01.20 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	
	
5.45 S. „Klan”	
6.15 S. „Dziedzictwo”	
7.05 S. „Złoty chłopak”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 „Kościół z bliska”	
9.00 Wiadomości	
9.10 „Kwadrans polityczny”	
9.25 „Informacje kulturalne”	
9.40 S. „Ranczo”	
10.40 S. „Komisarz Alex”	
11.35 S. „Ojciec Mateusz”	
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
13.00 Wiadomości	
13.10 „Agrobiznes”	
13.35 „Magazyn Rolniczy”	
13.55 S. dok. „U wybrzeży Nowej Zelandii”	
15.00 S. „Złoty chłopak”	
16.00 Wiadomości	
16.20, 21.15 „ALARM!”	

16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	13.15 S. „Dom”	klamstwa”	21.00 S. „Z biegiem lat, z biegiem dni”	16.50 „Ma się rozumieć”
17.05 S. „Dziedzictwo”	15.05 „Polskie Parki Narodowe”	22.10 Film dokument.	22.05 „Generał Anders i jego armia” film dok.	17.00 Informacje dnia
18.00 „Teleexpress”	15.40 „Paryż. Śladami Chopina”	23.10 „Debata”	23.00 S. „Ekstradycja 3”	17.10 „Jestem mamą”
18.20 „Jaka to melodia?”	16.00 Wiadomości	00.00 Info Wieczór	23.55 „Na bitewnym szlaku”	17.25 „Przyroda w obiektywie”
18.55 S. „Klan”	16.15 „Zaczarowany świat...”	00.35 „W akcji”	00.20 „Na odsiecz Wiedniowi” dokument fab.	17.40 „Zdrowie z bożej apteki”
19.25 S. „Leśniczówka”	16.35 „Szkoła z Kleksem Bystrzakiem”			17.55 „Życie według Świętego Jana Pawła II”
20.00 „Jeden z dziesięciu”	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	7.00 „Był taki dzień”	6.00 „Nędzarz i madame” film fab.	18.10 „Prosto o gospodarce”
20.30 Wiadomości	18.00 Teleexpress	7.05 „Informacje kulturalne”	8.05 „Bogu i ludziom - ks. Stanisław Sudoł” film dok.	18.30 „Zostań żołnierzem RP”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	18.20 „Studio Wschód”	7.15, 19.00 S. „Na kłopoty... Bednarski”	8.55, 18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie”	18.45 Muzyczne chwile
22.10 S. dok. „Reset”	18.55 „Nad Niemnem”	8.20 „Okrasa łamie przepisy”	9.00 Informacje dnia	19.00 Modlitwa Anioł Pański
23.30 S. „Lokatorka”	19.10 „Studio Lwów”	8.40 „Ukryte skarby”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	19.05 Informacje dnia
	19.30 „Informacje kulturalne”	9.05 „Towarzysze sekretarzy oraz inni dygnitarze”	9.35 „Zrób jeden mały krok” reportaż	19.15 „Rozmowy niedokończone”
8.00 „Muzyczne poranki”	19.45 „Czym żyje świat”	9.30 „Flesz historii”	10.00 „Papież Polak do rodaków”	20.25 Święty na każdy dzień
8.50 „Trzeci punkt widzenia”	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.45 „Paleta dziejów”	10.20 „Być dobrym jak chleb” reportaż	20.30 „Każdy maluch to potrafi”
9.50, 16.50, 22.05 „Informacje kulturalne”	20.30 Wiadomości	10.15 S. „WOW”	10.45 Muzyczne chwile	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
10.15 „Całe złoto świata” komedia	21.20 S. „Ojciec Mateusz”	10.40 „Zaginione? Ocalone? Historie zawodów różnych”	10.55 Święty na każdy dzień	21.20 Modlitwa różańcowa
12.00 S. „Polskie drogi”	23.00 „Zoom Polonii”	11.00 „Tętno pierwotnej puszczy”	11.00 Informacje dnia	21.50 „Myśląc historia”
13.35 „Wydarzenie aktualne”	23.35 „Obywatel kolczastego świata. Gustaw Herling-Grudziński” film dok.	11.30 „Wiśła od źródła do ujścia” film dok.	11.15 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”	22.00 Apel Jasnogórski
14.05 „Legendarne hollywoodzkie pary”		12.30 „Informacje kulturalne”	12.05 „Mocni w wierze”	22.20 Informacje dnia
15.10 „Książę i dybuk” film dok.	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki”	12.35 „Słowo życia”	23.00 S. „Rodzina Połanieckich”
17.15 „Panna z mokrą głową” film obycz.	7.50 „Jak oni kłamią”	13.15 S. „Blondynka”	12.40 „Ma się rozumieć”	00.25 „Użycz mi pogody ducha” film dok.
19.05 „Res Poloniae”	8.10 „Jedziemy”	14.00 „Przypadek Polski. Polityka i idee”	12.50 Święty na każdy dzień	
19.40 S. „Stawka większa niż życie”	9.00 „Jedziemy dalej”	14.20 „Było, nie minęło”	13.00 Modlitwa Anioł Pański	6.00 Fani czterech kółek
21.00 „Tajny klient” spektakl	9.20 „Minęła 8.”	14.45 „Był taki dzień”	13.03 Informacje dnia	9.00 Jak to jest zrobione?
22.35 „Pani Mills” komedia	10.10 „Minęła 9.”	14.55 „Żwirko i Wigura. 15 dni chwały” film dok.	13.20 „Ku pokrzepieniu powstańców serc. Historia Obrazu Matka Boska AK” film dok.	10.00 Skarby z szopy
00.15 „Za kilka dolarów więcej” western	10.40 Plan dnia	15.45 „Przykazanie miłości. Historia rodziny Ulmów z Markowej” film dok.	14.00 S. dok.	10.30 Walka o bagaż
	11.30 Serwis Info Dzień	16.45 „Giganci historii”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry	11.00 Łowcy staroci: renowacje
7.00, 23.05 Polonia 24	13.00 Info Raport	17.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	15.20 Muzyczne chwile	12.00 Łowcy staroci
7.30 „Pożyteczni.pl”	14.20 Info Kultura	17.50 „Był taki dzień”	15.30 „Wyszyński - dobry kontakt w Niebie” film dok.	14.00 Nagi instynkt przetrwania
8.00 „Kaliber”	14.30 Serwis Info Dzień (17.45 Info Kultura)	18.00 S. „Crimen”	16.25 „Wyptłyn na głębie”	17.00 Skarby z szopy
8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	18.00 „Teleexpress”	19.55 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu”		18.00 Łowcy staroci
12.10 „Zoom Polonii”	18.15 „Teleexpress Extra”	20.15 „Towarzysze sekretarzy oraz inni dygnitarze”		19.00 Jak to jest zrobione?
12.15 „Kamperem po Południu”	18.30 „O co chodzi”	20.40 „Paleta dziejów”		19.30 Jak to działa?
12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	19.00 Panorama			20.00 Łowcy staroci: renowacje
13.00 Wiadomości	19.20 „Za czy przeciw”			21.00 Gorączka złota: na kłopoty Freddy Dodge
	19.55, 23.40 Serwis Info Wieczór			00.00 Nagi instynkt przetrwania
	20.20 „Jak oni kłamią”			
	20.30 Wiadomości			
	21.00 Gość Wiadomości			
	21.15 „Minęła 20.”			
	22.00 „Fakty czy			

	
7.00 Zwierzaki Czytaki	
7.10 Odlotowe opowieści	
7.30 Moda na rodzinę	
7.55 Info Wilno	
8.15 Studio Wilno	
8.35 Polonia 24	
9.00 Wojciech Cejrowski – boso przez świat	
9.25 S. „Sześć siostr”	
10.30 To je Borowicz	
10.55 Gra słów. Krzyżówka	
11.20 Moda na język polski	
11.45 Dobre historie	
12.10, 21.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	
12.35 S. „Leśniczówka”	
13.00 Info Wilno	
13.05 Było, nie minęło	
13.25 Nad Niemnem	
13.45 Va Banque	
14.35 Gwiazdzbior	
15.05 Słownik polsko@polski	
15.30 Jak to działa	
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego	
16.20 S. „Klan”	
16.45 S. „Barwy szczęścia”	
17.10 Odlotowe opowieści	
17.20 Zwierzaki Czytaki	
17.35 Polacy świata	
17.45 S. „Matki, żony i kochanki”	
18.35 Tygiel	
19.00 Info Wilno	
19.15 Studio Wilno	
19.35 Panorama litewska	
19.40 S. „M jak miłość”	
20.30 Wiadomości	
21.25 S. „Leśniczówka”	
21.50 Kabaret za kulisami	
22.45 Informacje kulturalne	
23.25 S. „Na sygnale”	
23.50 Info Wilno	
00.05 Studio Wilno	
00.20 Sport	
00.30 Pozyteczni.pl	
	
6.00 Hymn Republiki Litewskiej	

6.02 Dzień dobry, Litwo	
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30 Wiadomości	
9.00 S. „Soko Leipzig”	
9.45 S. „Mierzeja Kurońska”	
10.00 Raport roczny przewodniczącej KE U. von der Leyen	
11.30 S. „Diagnoza Betty”	
12.15 Euromaxx	
12.30 Kto i dlaczego?	
13.00 Przyjazna Litwa	
14.00 15.00, 16.00 Wiadomości	
16.15 S. „Zaklinacze koni”	
17.00 S. „Obietnica”	
18.00 Kto i dlaczego?	
18.30 Ważna godzina	
19.30 1000 cudów świata	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 Język litewski	
22.30 Wiadomości Rowerowe	
23.00 S. „Wikingowie”	
23.45 „W sercu Litwin”	

6.00 Filmy anim.	
7.00 S. „Ratownicy”	
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”	
10.00 S. „MacGyver”	
11.00 S. „Prawie żonaty”	
12.00 Wiadomości	
13.20 Pani chłopka	
14.30 S. „Płomień”	
15.30 S. „I odpuść nam nasze winy”	
16.30 Dobry wieczór, Litwo	
18.30 Wiadomości	
19.30 KK2	
20.00 Szeszkińska 20	
21.00 S. „Poważne sprawy”	
21.30 Wiadomości	
22.30 „Koliber” film fab.	
00.35 S. „MacGyver”	

6.00 Hymn Republiki Litewskiej	
6.05 (Nie)emigranci	
7.00 Kto i dlaczego?	
7.30 „Dzieci tysiąclecia”	
8.30 Wiara i życie	

9.00 Dzień dobry Litwo	
11.30 Jesteśmy z Ukrainy	
12.00 W sercu Litwin	
12.50 Niezapomniane Wilno	
13.00 Zupa naukowa	
13.30 Euromaxx	
14.00 To jest kino	
14.30 „Hipopotamy Escobara” film dok.	
15.30 Euromaxx	
15.45 S. „Służyć i bronić”	
16.45 Dzień dobry Litwo	
19.00 Żyjmy jak można czyściej	
19.30 S. dok. „Hillary”	
20.30 Panorama	
21.00 Temat dnia	
21.30 Koncert ku pamięci B. Kutavičiusa	
22.45 Widokówki z podróży	
23.00 Liga Talentów Muzycznych 2023	
00.00 Wiadomości DW (ros.)	
00.15 Dziś na świecie (ros.)	

6.00 Seriale anim.	
7.45 S. „Czy pamiętasz mnie?”	
8.55 S. „W wirze miłości”	
10.00 S. „Barrister Babu”	
11.00 S. „Kobiety lekarz”	
12.00 S. „Niewierna”	
14.00 S. „Macocha”	
15.00 S. anim.	
16.00 TV 3 wiadomości	
16.30 TV Pomoc	
18.30 TV3 wiadomości	
19.30 „Show dobrego wieczoru”	
20.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”	
21.00 S. „Zakochani”	
21.30 Wieczorne wiadomości TV3	
22.30 „Tristan i Izolda” dramat	
01.05 S. „Dlaczego nie Evans?”	

	
6.00 S. „Ślepa strefa”	
7.00, 13.30 Zasady mojej kuchni	
8.20, 14.50 S. „Policja wodna”	
9.25, 15.55 S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”	
10.35 S. „CSI. Miami”	
11.35 S. „Mentalista”	
12.30 S. „Ślepa strefa”	
17.00 Dzień info	
17.30 S. „Mentalista”	
18.30 S. „CSI. Miami”	
19.30 S. „Seal Team”	
20.30 „Ale numer!”	
21.00 „Szybki jak błyskawica” film fab.	
23.15 „Aeon Flux” film fab.	

5.30, 13.00 Nowy dzień	
6.30 S. „Jasnowidz”	
7.30 W cieniu mężczyzn	
8.00 S. „Tajemnice”	
9.00, 19.00 S. „Historia jednego przestępstwa”	
10.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”	
11.00, 21.25 S. „Na imię ma Kozaim”	
12.00 W świecie koszykówki	
12.30 Pytanko	
14.00, 0.30 S. „Ślad”	
15.00 S. „Jasnowidz”	
16.00, 18.00 Reporter	
16.20 Sport. Pogoda	
16.30 S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”	
17.00 S. „Dziki”	
18.20 Sport. Pogoda	
18.30, 23.00 Rozmowy nad morzem	
20.00, 22.30 Reporter	
20.40 Sport. Pogoda	
20.50 S. „Jasnowidz”	
22.30 Reporter	
22.50 Sport. Pogoda	
23.30 S. dok. „Z miłości czy dla pieniędzy”	
5.30, 16.00 S. „FBI”	
7.25 S. „Cobra 11”	

8.30 „Magazynowe wojny”	
9.00 „Na jednym końcu haczyk”	
9.30 S. „Współczesna rodzina”	
10.00, 20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”	
11.00 S. „Rezydenci”	
12.00 S. „Tatuśki”	
14.00 S. „Cobra 11”	
15.00 S. „CSI. NY”	
18.00 S. „Simpsonowie”	
19.00 S. „Rezydenci”	
21.00 „Hellboy” film fab.	
23.55 S. „Elementary”	
00.20 S. „Policjanci”	

6.00 S. „Kadin”	
7.00, 17.00 „Rodzinne melodramaty”	
8.00 S. „Zakazany owoc”	
9.00 S. „Zranione serce”	
10.00 „Cud” dramat	
11.00 S. „Bez domu nie jest dobrze”	
12.00 S. „Dr House”	
13.00, 20.00 S. „Prawo i porządek”	
14.00 S. „Niezapomniany”	
15.00 S. „Anupamaa”	
15.30 S. „Bądź ze mną”	
16.00 „Zamiećmy się żonami”	
18.00 S. „Major Crimes”	
19.00 S. „Dr House”	
21.00 S. „Rocco Schiavone”	
01.10 S. „Jednostka do zadań specjalnych”	

5.45 S. „Klan”	
6.15 S. „Dziedzictwo”	
7.05 S. „Złoty chłopak”	
8.00 Transmisja Mszy Świętej	
8.30 „Zrzućnawani odbudowani”	
9.00 Wiadomości	
9.10 „Kwadrans polityczny”	
9.25 „Informacje kulturalne”	
9.40 S. „Ranczo”	
10.40 S. „Komisarz	

Alex"	film fab.	10.40 Plan dnia	Rączki"	13.00, 19.00 Modlitwa
11.40 S. „Ojciec Mateusz"	23.25 S. „Genialna przyjaciółka"	11.45 „Fakty czy kłamstwa"	13.15 S. „Blondynka"	Anioł Pański
12.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie"		12.00 Serwis Info Dzień	14.00 „Archiwum zimnej wojny"	13.03 Informacje dnia
13.00 Wiadomości	7.00, 23.05 „Polonia 24"	13.00 Info Raport	14.30 „Było, nie minęło"	13.20 „Pierwszy zmysł" reportaż
13.10 „Agrobiznes"	7.30 „Magiczne Podhale z Sebastianem Karpielem Bułecką"	14.20 Info Kultura	15.00 „Na bitewnym szlaku"	13.50 „Filmowe zyciorysy"
13.40 „Rok w ogrodzie Extra"	8.00 „Qulszoł"	14.30 Serwis Info Dzień	15.20 „Czeska mitologia" film dok.	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
13.55 Uroczystości grekokatolickie Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy	8.30 „Pytanie na śniadanie" (11.35 „Panorama")	16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)	16.05 S. dok. „Dunaj"	15.20 Muzyczne chwile
15.00 S. „Złoty chłopak"	12.15 „Studio Lwów"	18.00 „Teleexpress"	16.50 „Giganci historii"	15.30 S. „Rodzina Połanieckich"
16.00 Wiadomości	12.30, 17.30 S. „Barwy szczyścia"	18.15 „Teleexpress Extra"	17.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie"	16.50 „Ma się rozumieć"
16.20, 20.15 „ALARM!"	13.00 Wiadomości	18.30 „O co chodzi"	18.00 S. „Crimen"	17.00 Informacje dnia
16.35 „Gra słów. Krzyżówka"	13.15 S. „Ojciec Mateusz"	19.00 „Za czy przeciw"	19.55 „Flesz historii"	17.10 „Na zdrowie"
17.05 S. „Dziedzictwo	15.00 „Obywatel kolczastego świata. Gustaw Herling-Grudziński" film dok.	19.20 Film dokument.	20.10 „Ja Cię uczyc każę"	17.30 „Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia"
18.00 „Teleexpress"	16.00 Wiadomości	20.20 „Jak oni kłamią"	20.35 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu"	18.00 „Po stronie prawdy"
18.20 „Jaka to melodia?"	16.20 S. anim. „Agi Bagi"	20.30 Wiadomości	21.00 S. „Z biegiem lat, z biegiem dni"	18.50 Muzyczne chwile
18.55 S. „Klan"	16.30 S. anim. „Mami Fatale"	21.00 Gość Wiadomości	22.15 „Szlak nadziei"	19.05 Informacje dnia
19.25 S. „Leśniczówka"	16.40 „GO - TU - JEMY"	21.15 „Minęła 20."	23.00 S. „Ekstradycja 3"	19.15 „Rozmowy niedokończone"
20.00 „Jeden z dziesięciu"	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie"	22.00 „Ludzie z miasta"	23.50 „Polskie Termopile" film dok.	20.30 S. anim.
20.30 Wiadomości		22.10 Serwis Info Wieczór		21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
21.30 „Korona królów. Jagiellonowie"	18.00 Teleexpress	23.30 „W tyle wizji Extra"	6.35 „Św. Jan Paweł II – Przyjaciel Lublina" koncert	21.20 Modlitwa różańcowa
22.10 „Polska mówi"	18.20 „Polacy w Finlandii"	23.50 „Jak oni kłamią"	8.05 „Czas św. Norberta"	21.50 „Myśląc Ojczyzna"
23.20 „Kamienie na szaniec" dramat	18.55 „Kierunek Zachód"	00.00 Info Wieczór	8.35 „Zdrowie z bożej apteki"	22.00 Apel Jasnogórski
	19.10 „Magazyn z Wysp"	00.35 „W akcji"	8.55, 18.55 „Kartka z kalendarza - Powstanie Warszawskie"	22.20 Informacje dnia
8.00 „Muzyczne poranki"	19.30 „Informacje kulturalne"		9.00 Informacje dnia	23.00 S. „Przygody pana Michała"
8.30 „Wędrowiec Polski"	19.45 „Czym żyje świat"	7.00 „Był taki dzień"	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia"	23.30 „Wyszyński - dobry kontakt w Niebie" film dok.
9.05 „Wydarzenie aktualne"	20.05 „Gra słów. Krzyżówka"	7.05 „Informacje kulturalne"	9.35 „Każdy maluch to potrafi"	00.25 Reportaż
9.35, 16.25, 22.55 „Informacje kulturalne"	20.30 Wiadomości	7.15 „Kalendarium Powstania Warszawskiego"	9.50 „Słowo życia"	
10.05 „Panna z mokrą głową" film obycz.	21.20 S. „Blondynka"	7.20, 19.00 S. „Na kłopoty... Bednarski"	10.00 Film dok.	6.00 Fani czterech kółek
12.00 S. „Polskie drogi"	22.55 „Zoom Polonii"	8.15 „Był taki dzień"	10.30 „Sanktuarium polskie"	9.00 Jak to jest zrobione?
13.55 „Sting. A free man" film dok.	23.05 „Polonia 24"	8.20 „Okrasa łamie przepisy"	10.50, 20.25 Święty na każdy dzień	10.00 Skarby z szopy
15.05 S. „Stawka większa niż życie"	23.35 S. dok. „Reset"	8.40 „Ukryte skarby"	11.00 Audycja Generalna papieża Franciszka z Watykanu	10.30 Walka o bagaż
16.55 „Syzyfowe prace" film obycz.		9.05 „Wojna Polska 1939. Dzień po dniu"	12.00 S. dok. „Marianie w Kazachstanie"	11.00 Łowcy staroci: renowacje
18.45 „Księga Przestrzeni"	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	9.25 „Paleta dziejów"	12.10 Muzyczne chwile	12.00 Łowcy staroci
19.25 „Którędy po sztukę"	8.10 „Jedziemy"	9.45 „Korona Gór Polski"	12.25 „Jestem mamą"	14.00 Gorączka złota
19.40 Koncert Dizzy Boyz Brass Band	8.50 „Agrobiznes"	10.15 S. „WOW"	12.40 „Prosto o gospodarce"	16.00 Truckerzy
21.00 „Delikatność"	9.00 „Jedziemy dalej"	10.40 „Był taki dzień"		17.00 Skarby z szopy
	9.20 „Minęła 8."	10.45 „Wojna w eterze"		18.00 Łowcy staroci
	10.10 „Minęła 9."	10.50 „Alfabet Andrzeja Dobosza"		19.00 Jak to jest zrobione?
		11.05 „Tętno pierwotnej puszczy"		19.30 Jak to działa?
		11.35 „Wiśła od źródła do ujścia" film dok.		20.00 Łowcy staroci: renowacje
		12.30 „Informacje kulturalne"		22.00 Łowcy klasyków
		12.45 „Klasztorne smaki według Remigiusza"		23.00 Graty Dereka Bieriego
				00.00 Nagi instynkt przetrwania

DOŻYNKI

17 WRZEŚNIA 2023 R.
PARK MIEJSKI W SOLECZNIKACH

- Godz. 11.00-21.00** Wystawa stoisk dożynkowych,
kiermasz sztuki ludowej, rękodzieła
i ekologicznych produktów regionalnych,
warsztaty edukacyjne, wesole miasteczko
- Godz. 12.00** Msza Święta
- Godz. 18.15** Uroczyste otwarcie Dożynek
Poświęcenie chleba i wienców dożynkowych
- Koncert** Zespół Pieśni i Tańca „Solczanie”
Zespół Pieśni i Tańca „Solczanka”
Zespół folklorystyczny „Turgielianka”
Zespół etnograficzny „Lalymka”
Przedszkole-żłobek „Vyturėlis”
Przedszkole-żłobek „Bajka”
Zespół taneczny „Smile”
Orkiestra instrumentów dętych,
zespół akordeonistów,
tańcerze wydziału choreografii
Szkoły Sztuk Pięknych im. St. Montuszk
w Solecznikach
- Konkursy** „Rolnik Roku”
„Najładniejsza zagroda”
„Najładniejsze stoisko i wieniec dożynkowy”
- Godz. 15.30** Państwowy Zespół Pieśni i Tańca LIETUVA
- Godz. 17.00** DŽORDANA BUTKUTĖ
- Godz. 19.00** Koncert „Roztańczona Litwa. Letnia trasa TVP”
EDYTA GÓRNIAK ROMBI LOSOWSKI
SŁAWOMIR IVAN NAPI MŁG KOMODO
ALEXIS MILENA SADOWSKA
BLANKA MONIKA LINKYTĖ

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.
Tel. 8 659 57 721

Kupię samochód terenowy (lit. visureigis).
Tel. 8 688 56 717

KAWIARNIA

SULTINIAI

- Smaczne pierogi z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

15, 16, 17 września
ZAPRASZAMY NA TRADYCYJNĄ
JESIENNĄ WYSTAWĘ-KIERMASZ

„Lietuvos žiedai”

w OGRODZIE BOTANICZNYM
Uniwersytetu Wileńskiego
Vilnius, ul Kairėnų 43. Tel. 8 689 17 442

Pranešame kad 2023.09.21, 10.00 val. Jurgionių k., Onušio sen., Trakų r. žemės sklypų kad. Nr. 7950/0004:0008; 7950/0004:0150 bus rengiami kadastriniai matavimai. Prašome gretimo žem. skl. kad. Nr. 7950/0004:0161 sav. Z. V. paveldėtojus atvykti į žemės sklypo ribų ženklinimą. Dėl papildomos informacijos kreiptis į Valdemar Životkevič ind. veiklą, Burbiškių g. 58-7, Vilnius, tel. 867280440, el. p. valdemar.matininkas@gmail.com.

Zam. 2705

SKELBIMAS APIE NUMATOMĄ ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ ŽENKLINIMĄ

Informuojame žemės sklypo (-ų) (kadastr. Nr. 4160/0100:59 esančio (-ių) Vilniaus r. sav., Nemenčinė, Kard. H. R. Gulbinovičiaus g. 16 įgaliotus asmenys, kad Matininkas Edvin Žukovski (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-2737) 2023-09-26 10:00 val. vykdys žemės sklypo (kadastr. Nr. 4160/0100:452), esančio Vilniaus r. sav., Nemenčinė, Kard. H. R. Gulbinovičiaus g. 14 ribų ženklinimo darbus.

Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Krianta“ adresu Kalvarijų g. 129-301, el. pašto edvin@krianta.lt arba telefonu 8 60429839, 85 2779655

Zam. 2710

1ST WILNO

SPEKTAKL WG. TWÓRCZOŚCI
CYPRIANA NORWIDA
W 200. ROCZNICĘ URODZIN WIESZCZA

Szkice o Polsce

SCENARIUSZ
I KONSULTACJE
SŁAWOMIR GAUDYN

REŻYSERIA
LILA KIEJZIK

MUZYKA I
AKOMPANIAMENT
JURGITA UMARAITE

WYKONUJĄ
ARTUR DOWGIAŁO
JUSTYNA STANKIEWICZ

14 września
13.00

Dom Kultury
Polskiej w Wilnie

Norwid

— —

KURIER WILEŃSKI

PRENUMERATA 2023

na kolejny miesiąc oraz
do końca br. trwa do 28 dnia
każdego miesiąca

WYDANIE CODZIENNE (indeks 0044)	1 mies. – 8,00 €
	3 mies. – 22,00 €
	6 mies. – 43,00 €
WYDANIE CODZIENNE DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, EMERYTÓW (indeks 0227)	1 mies. – 7,00 €
	3 mies. – 20,00 €
	6 mies. – 39,00 €
WYDANIE MAGAZYNOWE (indeks 0172)	1 mies. – 3,00 €
	3 mies. – 8,50 €
	6 mies. – 17,00 €

„Kurier Wileński” można zaprenumerować:
w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
drogą elektroniczną – www.prenumeruok.lt
Zasięgnąć informacji można pod nr tel. (8-5) 212 30 40
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

Dilada

Sprzedaż balonów
i wstęp
Wiązanki z balonów

ul. Kareivių 6-211, Vilnius, tel. 8 523 15128,
8 686 68827; el. p.: Info@dilada.lt, www.dilada.lt

Wyrzucona ze szkoły za buty od Westwood

11-lątka ubrała się elegancko i poszła na rozpoczęcie roku. Tam jednak spotkała się z dość ostrą reakcją nauczycieli, którzy nakazali dziewczynce wrócić do domu pod opieką osoby dorosłej. Dziecko zostało odebrane przez babcię, a cała sytuacja zaniepokoiła mamę, która chciała dowiedzieć się, czym jej córka zasłużyła na taką karę. Okazało się, że przyczyną przeniesienia jej do szkolnej izolacji i odesłania do domu były... buty. Szkoła uznała je za nieodpowiednie i niewpisujące się w ogólne zasady bezpieczeństwa. 11-lątka miała na nogach czarne baleriny od Vivienne Westwood. Buty były dość proste, czarne ze srebrnym logo. Fot. Twitter.com

Cztery rzymskie miecze znalezione w jaskini

Cztery dobrze zachowane miecze, używane przez starożytnych Rzymian, zostały znalezione przez izraelskich archeologów w jaskini nad Morzem Martwym. Mimo upływu 1900 lat, trzy z nich wciąż miały drewniane rękojeści. Archeolodzy podejrzewają, że miecze zostały ukryte przez judejskich rebeliantów, którzy zdobyli je od Rzymian: ukradli albo zdobyli w potyczce. Eli Escusido z izraelskiego ministerstwa ds. antycznych powiedział, że tylko dzięki suchemu klimatowi pustyni judejskiej miecze przetrwały kilkanaście wieków lat w tak znakomitym stanie. W innych częściach kraju nie byłoby to możliwe. Trzy z nich zostały zidentyfikowane jako spatha — długie, 60-centymetrowe miecze używane przez jazdę rzymską; czwarty to krótki miecz z rękojeścią w kształcie kółka. „Były ułożone jeden na drugim, jak stos książek” — dodała archeolog Oriya Amichay.

Niezwykły egzemplarz Harry'ego Pottera na aukcji

Wyjątkowa książka o przygodach Harry'ego Pottera z biblioteki szkolnej w Oxfordzie. Została zakupiona w 1997 r. za symbolicznego funta. Teraz może osiągnąć na aukcji cenę nawet 20 000! To przedpremierowe, nieoprawione jeszcze wydanie pierwszej książki Joanne Rowling pt. „Harry Potter i Kamień Filozoficzny”. Powstało 200 takich egzemplarzy na etapie, gdy brytyjska autorka była zupełnie nieznana, a jej wydawnictwo postanowiło podzielić się z czytelnikami materiałem niepoddanym jeszcze redakcyjnej korekcie. Na okładce nie ma żadnej ilustracji, a na stronie tytułowej w nazwisku pisarki wkradł się błąd. Fot. Pixabay.com

Fotomigawka

■ Nietypowe zjawiska na festiwalu Burning Man — ulewne deszcze, błoto i tęcza Fot. EPA-ELTA